

TUIKKI

2013

Metsähallituksen lehti kalastajille

**Lupien uusi
osoite on
Eräluvut.fi**

Merkki jokaisen
taimenen selkään

Tuikki.fi
uudistui

Kun erävartija
oli saada turpiinsa

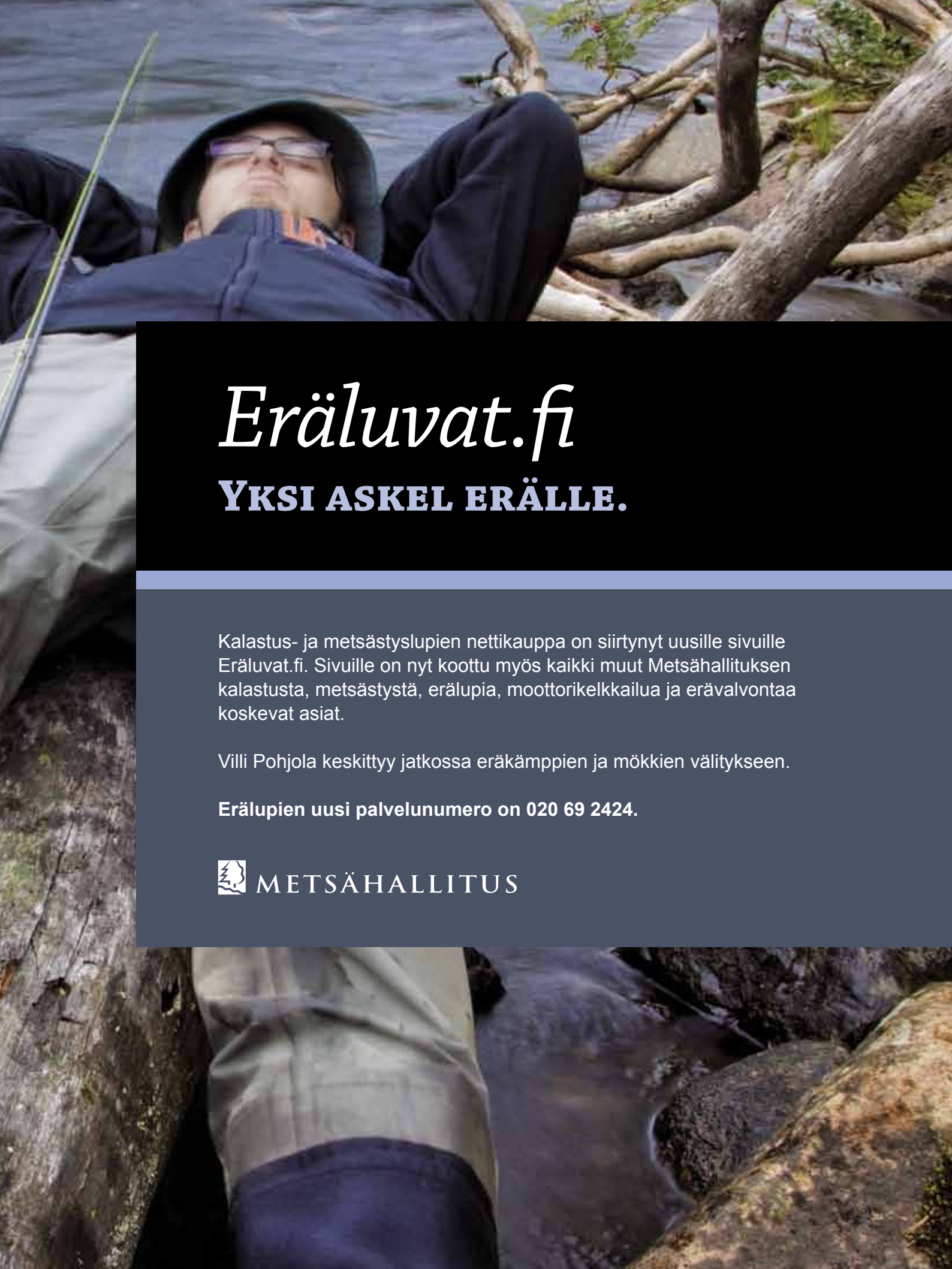
Vapapäivä on
kesälomahitti

Kalastaja katosi
30 vuodeksi – löytyi
elossa saaresta

Lupa on
SIJOITUS
luontoon.

*Iskikö uupumus
lupaa hakiessa?*

Eräluvat.fi

YKSI ASKEL ERÄLLE.

Kalastus- ja metsästyslupien nettikauppa on siirtynyt uusille sivuille Eräluvat.fi. Sivuille on nyt koottu myös kaikki muut Metsähallituksen kalastusta, metsästystä, eräluvia, moottorikelkkailua ja erävalvontaa koskevat asiat.

Villi Pohjola keskittyy jatkossa eräkämppien ja mökkien välitykseen.

Erälupien uusi palvelunumero on 020 69 2424.

METSÄHALLITUS

KANNEN KUVA: Johannes Sipponen

TUIKKI

Tuikki on Metsähallituksen maksuton lehti kalastajille. Lehti ilmestyy kerran vuodessa ja on luettavissa myös netissä Eräluvat.fi.

Toimitus

Päätoimittaja: Aku Ahlholm

Toimituskunta: Eino Piri, Ahti Putaala, Mikko Rautiainen, Kari Sarajärvi, Erkki Turtinen

Toimituksen yhteystiedot

Osoite: Metsähallitus, PL 81, 90101 Oulu

Puhelin: 020 56 4100

Sähköpostiosoitteet: etunimi.sukunimi@metsa.fi

Internet: www.eräluvat.fi

Muut kirjoittajat:

Jukka Bisi, Harri Piesanen, Pasi Korhonen, Teemu Kytövuori, Jaakko Muilu, Sanna Hovi, Antti J. Leinonen, Kimmo Pöri

Kuvat:

Aku Ahlholm, Johannes Sipponen, Antti J. Leinonen, Kimmo Pöri, Heikki Laitala, Hannu Hautala, Hannu Huttu, Markku Pirttimaa, Pasi Toivonen, Mikko Rautiainen, Pekka Koski, Sami Säily

Ulkoasu ja taitto

Mainostoimisto Avalon

Kirjapaino

PunaMusta Oy

Ilmestynyt

Maaliskuussa 2013

Painosmäärä

30 000 kappaletta

ISSN 1797-9293

Arvoituksen ratkaisija

Heikki Laitinen löysi kadonneen enonsa Päijänteen saaresta. Kalastajan kämpästä tehtiin nähtävyys.

6

Taimenten arvoitus ratkeaa

10

UUTISET

Lupamyynti muuttui. Erävalvojan tukala tilanne. Talvivaaran kalat.

15

Koston erilainen kalatie

16

Alamittakalat luonnollisessa koossa

18

Peltsi mukana Vapapäivässä

20

Täältä kala löytyy talvella

24

Pyydysmerkinnät pitää jo osata

KALASTUSLUVAT

26

Kalastuslupakaavio

28

Virkistyskalastuskohteita jo 60

30

150 kilometriä uutta kalajokea

32

Viehekalalla karhun kanssa

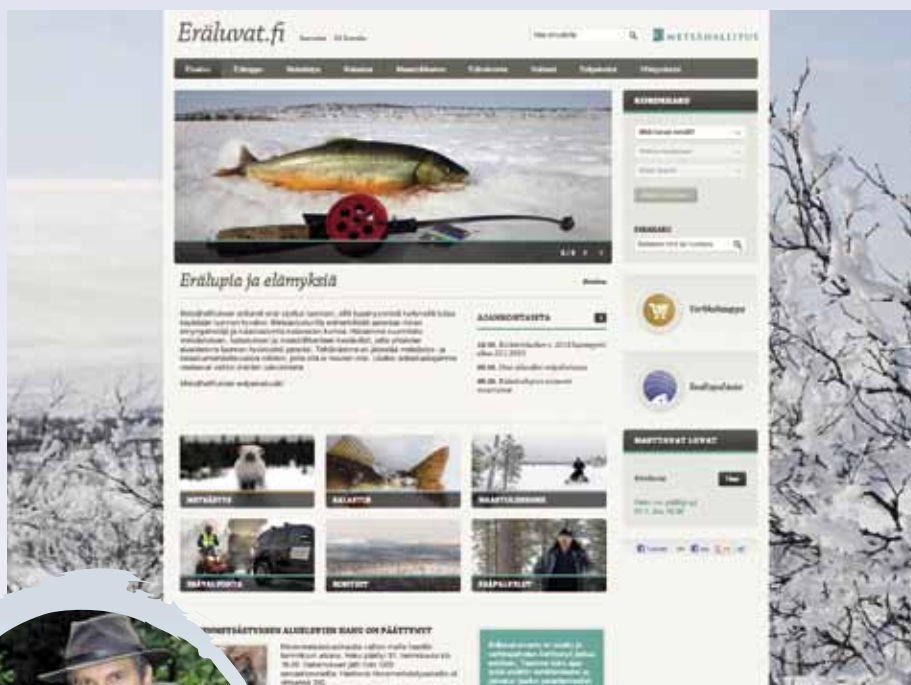
33

Netissä julkaistiin taimenpeli

34

Me hoidamme kalastusasioita Erähenkilöstö, erätarkastajat, myyntitiimi

Askel kalalle

Eräluvut.fi

Kalastus kourkuttaa monia ja joskus niinkin konkreettisesti, että koukku jää ihoon kiinni. Sen poistaminen ei ole aina helppoa, koska väkänen haraa lihan puolella vastaan. Mutta se ei suinkaan ole kalastuksen suurimpia vaaroja, kyllä ne syntyvät veneellä tai heikoilla jäillä liikuttaessa.

Saamapuolella ovat unohtumattomat luontoelämykset ja hienot kalaruoat, joita nykytrendillä kutsutaan villiksi ruoaksi. Saaliin hankinta on elämys, joka jatkuu keittiössä ja vielä ruokapöydässäkin. Kala on oikeasti terveellistä ja hyvää ravintoa, joka pienellä vaivannäöllä muuntuu "gurmeeksi". Aika moni osallistuu: lähes puolet suomalaisista kalastaa, ja kalaa syövät lähes kaikki.

Valtion vesille lunastettiin noin 80 000 erilaista kalastuslupaa vuoden 2012 aikana. Onkijoiden ja pilkkijöiden lukumäärää voidaan vain arvioida. Kalastajat ovat oppineet saamaan lupansa Villin Pohjolan kautta, mutta nykyään kalastuslupien ja metsästyslupien aarreaitta löytyy nettiosoitteesta *Eräluvut.fi*. Siellä me Metsähallituksen eräpalvelut esittelemme tarjontaamme. Tervetuloa, ota askel erälle! Elämykset taataan, ja jos taitoa ja tuuria on, myös saalista voi päätyä pöytään.

Kerromme, että erä lupa on sijoitus luontoon. Niillä tuloilla, jotka luvanmyynnistä

saamme, tarjoamme teille kansalaisille eräpalveluja. Käytämme osan tuloista kalavesien hoitoon. Olemme kunnostaneet latvapuroja kalojen kutupaikoiksi, parannamme kalakantoja täydennysistutuksin, nyt aloitamme hankkeen muun muassa Oulankajoen taimenkantojen elvyttämiseksi. Ja monta muuta kalahanketta on käynnissä tai suunnitteilla.

Metsähallituksen luontopalvelut kartoittaa merien pohjien tilaa, ja metsätaloutemme ottaa metsien käytössä huomioon pintavedet. Toivotaan, että viimeistään Talvivaaran tapaus herätti meidät kaikki huomioimaan vesistöjen arvon ja kalakannat osana sitä. Luonnon käyttöön liittyvät intressit ovat moninaisia, mutta koskaan emme saisi unohtaa sitä perusasiaa, että terveet ja toimivat ekosysteemit ovat viime kädessä elinehtomme.

Pikavoitot eivät kuulu erätalouteen, eivätkä ne oikeasti kuulu hyvään taloudenpitoon muutoinkaan. Panostamme valtion kalavesien hoidossa erityisesti luontaisiin kalakantoihin, ja teiltä asiakkailta odotamme saavamme tiedot saamastanne saaliista. Netistä löytyvä saalis seuranta järjestelmä *Tuikki.fi* on kehitetty sitä varten.

Jukka Bisi
erätalouspäälikkö

Viimeiset villit

Oulangan vesistössä alkaa historiallinen taimenoperaatio. Kaikki kudulle nousevat järvitaimenet pyydetään ja merkitään. Tuikin toimitus oli mukana, kun suomalais-venäläinen retkikunta valmisteli suurhanketta Paanajärven erämaassa.

TEKSTI Aku Ahlholm KUVAT Aku Ahlholm, Leuku/Hannu Hautala, Hannu Huttu

Näen sen. Kala tekee hitaan kaarroksen pinnassa, ja sen kirkkaan hopeinen kylki välkähittää kuin terveisiksi, että täällä meitä vielä on. Taustalla kuuluu vain Paanajärven kuuluisan Kivakkakosken kohina.

Villi järvitaimen, luonnossa syntynyt ja alkuperäinen, alkaa olla harvinaisuus Suomen puolella, jonne tämäkin kala on matkalla. Puhutaan Inarinjärven, Oulangan, Luton, Vuoksen ja Päijänteen kannoista, joista osa on uhanalaisia ja osa silmälläpidettäviä. Lisäksi on joitakin pieniä paikallisia luonnonkantoja, mutta yleisimmin kalastajan koukuun tarraa istutettu taimen.

Tarjoan nytkin kalalle perhoa, jotta mukana olevat tutkijat voisivat merkitä sen rekis-

terilätkää muistuttavalla Carlin-kalamerkillä. Ei onnistu.

Tarvitaan järeämpiä keinoja, ja juuri sen vuoksi suomalais-venäläinen retkikunta on matkannut tänne tietömän taipaleen päähän, keskelle Paanajärven erämaata.

Kaikki kalat merkitään

Metsähallitus, Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos, Oulun yliopisto, vesialueiden omistajat ja venäläiset tutkijat Pohjoisten alueiden kalantutkimuslaitoksesta Petroskoista valmistelevat suuroperaatiota, jossa kaikki yhtenä kesänä nousevat kutukalat pyydetään rysällä ja merkitään Carling-merkillä. Työtä varten erämaahan tarvitaan tukikohta, johon

järjestetään ympärivuorokautinen päivystys kolmeksi kesäkuukaudeksi.

Tavallisen merkin lisäksi 150 kalaa saa radiolähettimen, jotta niiden liikkeitä voivat kaikki seurata Metsähallituksen *Eräluvut.fi*-sivustolla. Kalastajille Suomessa ja Venäjällä esitetään, minkälainen on taimenen elinkiertö. Työ rahoitetaan Karelia ENPI CBC-ohjelmasta.

Asiantuntijat uskovat, että nyt on viimeinen hetki selvittää villien järvitaimenten tila ja kertoa siitä kaikille.

Kaksi maata, yhteiset kalat

Toistaiseksi kukaan ei tiedä, kuinka paljon Oulangan taimenia on. Retkikunnan asiantuntija, Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitok-

sen erikoistutkija **Ari Huusko** katsoo Venäjän puoleisen Oulangan virtaa mielteliäänä, hieman huolestuneena.

– Kanta on pienentynyt, Huusko sanoo.

Näille main, Kivakkakosken ohittavaan sivu-uomaan tulee taimenoperaation tukikohta. Retkikunnan venäläiset tutkijat **Igor Shurov** ja **Vladimir Shirokov** ovat siitä innoissaan.

– Taimenrystästä voisi tulla myös kansallisuuden turistinähtävyys, Igor Shurov ehdottaa.

Taimen yhdistää suomalaisia ja venäläisiä. Esimerkiksi Oulangan ja Luttojoen vesistöissä kalat ovat yhteisiä, ne kasvavat Venäjällä mutta syntyvät ja kutevat Suomessa. Molemmin puolin rajaa kalaa rakastetaan: sitä halutaan kalastaa ja syödä, mutta ennen kaikkea sen halutaan säilyvän elinvoimaisena.

Rajan ylittävien kalakantojen arvo ja merkitys huomattiin jo 1960-luvulla. Suomen ja Neuvostoliiton viranomaiset allekirjoittivat rajan ylittäviä vesistöjä koskevan asiakirjan, jossa yhteiseksi päämääräksi asetettiin yhteisten vesistöjen kalakantojen kestävä kalastus ja kalakantojen suojelu. Oulankajoen vesistö mainitaan asiakirjassa erikseen.

Taimenen elämä kaikille tutuksi

Taimenhankkeen tarkoitus on antaa tietoa taimenen elinkierrosta kaikille. Kalastajatkin näkevät netissä, kuinka ne liikkuvat ja miten niiden käy. Tarkoitus on, että retkille osallistuva mediakin voi nimetä omia kummikaloja ja

seurata niiden elämää haluamallaan tavalla.

– Vaikka hanke koskee Oulangan taimenta, saamme arvokasta tietoa, joka auttaa ymmärtämään kaikkien järvitaimenkantojen elämää, Metsähallituksen vs. ylitarkastaja **Kari Sarajärvi** sanoo.

Lapset ja nuoret oppivat taimenen elämää pelaamalla esimerkiksi Oulangan taimen-peliä Eräluvut.fi-sivustolla.

Suurvalta romahti – ja taimen myös

Pääjärvestä Suomen puolelle nousevat taimenet ovat vesistön viimeisiä. Muun muassa Venäjällä Tavajokeen ja Karmankajokeen nousevat taimenkannat ovat lähes kadonneet.

Kovilla ovat myös Oulangan taimenet. Kuusamon kolmelle joelle myydään noin 5 000–6 000 kalastuslupavuorokautta kesässä. Tiedetään, että Suomessa kalastajat saavat saaliikseen muutamia satoja taimenia kesässä, mutta Venäjän puolen saaliista ei ole tietoa.

Taimenkanta kesti verotuksen hyvin, niin pitkään kun Neuvostoliitto oli voimissaan. Silloin taimenet saivat kasvaa rauhassa Pääjärvestä. Kun idän suurvalta romahti, Pääjärvestä tuli suosittu taimenkohde.

Valmisteleva retkikunta onnistuu pyytämään kymmenen taimenta merkittäväksi. Suunta on alaspäin, mutta lopullisen vastauksen Oulangan taimenen arvoitukseen saamme, kun historiallinen operaatio on tehty.

Timo Kotkasaari on pyydystänyt taimenen merkintää, mittausta, punnitusta ja näytteenottoa varten. Taustalla Markku Kaukoranta jatkaa yritystään.

Kari Sarajärvi (vas.) ja Vesa Määttä merkkäavat taimenen, ennen kuin se vapautetaan takaisin matkalle kohti kutujaakeaan.

Villi taimen elää täällä

Luonnonvaraisia ja alkuperäisiä järvitaimenia (*Salmo trutta m. lacustris* L.) elää lisäksi paikallisesti joissakin vesistöissä. Kartassa eivät ole mukana meritaimenet eivätkä puroissa elävät taimenet.

Inarijärven kanta

1 Ivalojoen, 2 Juutuanjoen

Suomen elinvoimaisin luontainen järvitaimenkanta, jota tuetaan myös voimakkaasti istutuksin. Kutee lähinnä Juutuanjoessa ja Ivalojoessa. Inarijärven taimensaaliista hieman yli puolet tulee istutuksista. Saalis on 10–50 tonnia vuosittain.

Lähde: RKTL.fi

Luttojoen kanta

1 Luttojoki, 2 Nuorttijoki, 3 Suomujoki

Kudulle nousevan taimenkannan koko vain muutamia satoja yksilöitä. Luttojoki laskee Venäjällä Ylä-Tuuloman tekojärveen ja edelleen Kuolanvuonoon. Lohien kulun mereltä estävät nykyään Venäjän puoleiset voimalaitokset.

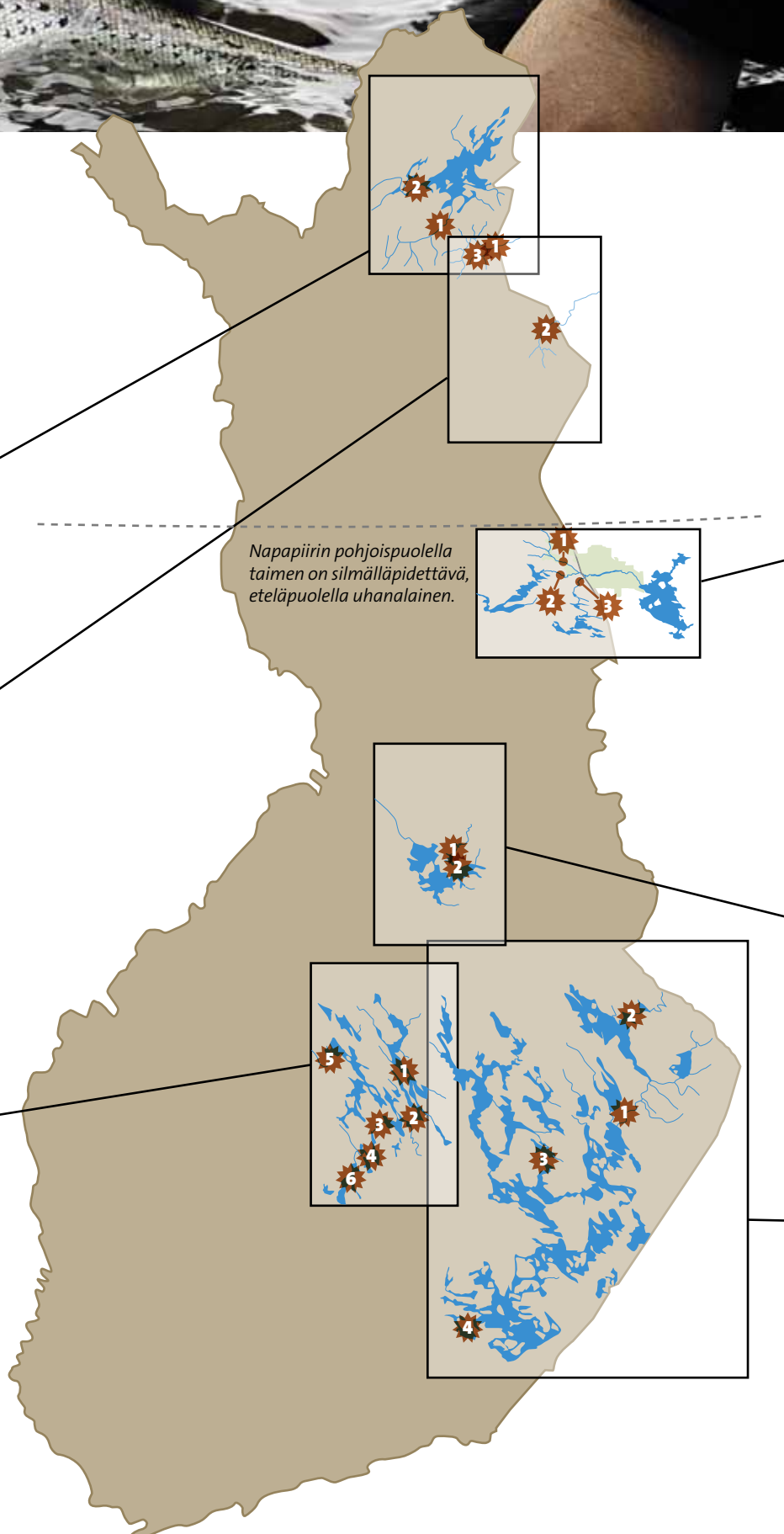
Lähde: RKTL:n tutkimuksia ja selvityksiä 8/2011

Keski-Suomen taimen

1 Äyskoski, 2 Tyrvinvirta, 3 Siikakoski, 4 Simunankoski 5 Huopanankoski 6 Vaajakoski

Suomen kansallisveden, Rautalammin reitin taimenta on tutkittu paljon, kymmenessä vuodessa taimenia on merkitty lähes 4 000 yksilöä. Siikakoskessa ja Simunankoskessa luonnontaimenia on saaliista noin 80 prosenttia ja Konnevedellä noin 10 prosenttia. Kannan tila vaihtelee, esimerkiksi vuonna 2011 Vaajakosken kohdalla kaloja nousi kudulle vain 26 yksilöä.

Lähde: RKTL:n työraportteja 4/2012

Oulangan taimen

1 Oulankajoki, 2 Kitkajoki, 3 Kuusinkijoki

Kutee Kuusamossa Kuusinki-, Oulanka- ja Kitkajoen. Joesta kalat laskevat 2–5 vuoden ikäisinä vaelluspoikasina eli ”smoltteina” Pääjärveen Venäjälle. Kutujokiin vaeltavan kannan suuruus voi tutkijoiden mukaan olla joinakin kesinä jopa alle tuhat kalaa. Kitkajärvessä ja Kitkajoen yläosassa elää eri taimenkanta, joka on käytännössä istutusten varassa.

Lähde: Huusko A. & Saraniemi M (2003) Oulankajoen vesistön taimenkannat.

Jyrävään päätyttyä Kitkajokeen nousevan taimenen tie. Kosken yläpuolella elää eri järvitaimenkanta.

Oulujoen kanta

1 Kongasjoki, 2 Varisjoki

Oulujoen vesistö on suurelta osin valjastettu sähköntuotantoon. Taimen on istutusten varassa, ja istukkaat edustavat alueen eri jokien emokaloista risteytettyä sekakantaa. Luontaista lisääntymistä on siellä täällä rakentamattomissa sivujoissa.

Lähde: Rktl.fi

Vuoksen vesistön taimenet

1 Pielisjoki, 2 Lieksanjoki, 3 Kermankoski, 4 Partakoski

Vuoksen villiä taimenta ovat haitanneet voimat, veden likaantuminen ja ylikalastus. Kutu onnistuu paikoin, mutta taimenkannat ovat sekoittuneet.

Lähde: Rktl.fi

Palauta kalasta löytämäsi merkki!

Mikäli pyydystät kalan, jossa on Carlin-kalamerkki tai niin sanottu T-merkki, palauta se Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitokselle. Palauttamalla merkin ja lomakkeen autat suuresti kalantutkimusta. Jokaisesta merkistä maksetaan viiden euron palkkio, ja jokaisella merkillä osallistutaan arvontaan.

Merkki ja tiedot lähetetään osoitteeseen:

RKTL

Merkki

5005751

00003 Vastauslähetys

Lomakkeen voi täyttää ja lähettää myös netissä osoitteessa www.rktl.fi (kala/kalavarat/kalamerkit). Mikäli lähetät merkin postitse, ilmoita ainakin pyyntipäivä ja -aika. Lisäksi on hyvä ilmoittaa kalan pituus, paino ja käyttämäsi pyydys. Yhteystietojesi avulla saat palkkion ja osallistut arvontaan.

Merkkilähetysten mukaan kannattaa lähettää suomenäyte. Ota puhtaalla veitsellä 10–20 suomua ja laita paperin, esimerkiksi leivinpaperin väliin.

Lisää ohjeita osoitteessa www.rktl.fi

Kalastuslupien myynti muuttui

Kalastuslupia myy jatkossa Metsähallituksen eräpalvelut. Kalastaja huomaa muutoksen siitä, että lupakauppa ja lupien tiedot löytyvät nyt netistä uudesta osoitteesta Eräluvut.fi ja puhelinpalvelu uudesta numerosta **020 69 2424**.

Kalastajat ja metsästäjät saavat tänä vuonna totutella lupakaupan uuteen nettiosoitteeseen Eräluvut.fi ja uuteen palvelunumeroon. Myös maastoliikenteen uraluvat löytyvät nyt uusilta nettisivuilta.

Metsähallitus myi Villin Pohjolan tuotemerkin yksityiselle Lomarenkaalle, minkä vuoksi tuttu Villipohjola.fi-osoite keskittyy jatkossa mökkien ja kämppien välitykseen.

Vaikka nettiosoite ja palvelunumero vaihtuvat, paljon muuta muutosta asiakas ei huomakaan.

– Meillä on tavoitteena, että lupamyynti jatkuu samalla tavalla ja sujuvasti myös vuonna 2013, kuten tähänkin asti, sanoo suunnittelija **Ritva Aho**.

Uudesta palvelunumerosta vastaavat pitkälti myös samat henkilöt kuin aiemmin Villin Pohjolan numerosta. Ritva Aho, **Ritva Juntunen** ja **Ulla Filén** työskentelivät ennen Villin Pohjolan yksikössä, mutta nyt hekin siir-

tyivät Metsähallituksen luontopalveluihin ja tarkemmin eräpalveluihin.

Lisäksi lupamyyntiin osallistuu muutama luontopalveluiden asiakaspalvelupiste ja osa-aikaisia työntekijöitä.

Eräpalvelut on aiemminkin vastannut eräluopien päätöksenteosta, minkä vuoksi on luontevaa, että myös lupien myynti hoituu nyt eräpalveluista.

– Me olemme valmistautuneet muutokseen niin, että lupamyynnin kanavia kehitetään. Olemme siirtymässä sähköiseen kaupankäyntiin: mobiililupia on lisätty ja verkkokauppaa parannetaan, Aho sanoo.

KUVA Aku Ahlholm

Eräsuunnittelija Mikko Malin koeravustamassa Sulkavalla.

Jokiravulle etsitään uusia vesistöjä

Metsähallitus jatkaa kesällä 2013 koeravustuksia Etelä-Suomessa. Tarkoituksena on löytää uusia, puhtaita vesistöjä, joihin voidaan istuttaa jokirapua. Uusia jokirapuvesiä etsitään kolmen kuukauden aikana yhden tai kahden venekunnan voimin.

Jokirapuesiintymät suojellaan yleensä, jotta valtion vesillä olisi tulevaisuudessa elinvoimaisia jokirapukantoja. Niistä rapuja voitaisiin edelleen siirtoistuttaa vesistöihin, joista rapu on hävinnyt tai käynyt vähiin. Metsähallitus suosii rapukanhoitossa vain Suomen alkupe-
räistä rapulajia eli jokirapua.

Täplärapua ei istuteta. Sen sijaan täplärapuvesistöihin Metsähallitus myy yhä ravustuslupia, jotta lajin lisääntymistä voitaisiin hillitä ja alkuperäisen jokiravun selviämismahdollisuuksia parantaa.

Täplärapu on vieraslaji, joka vie kotoperäisen jokiravun elintilan helposti. Lisäksi täplärapu kantaa rapuruttoja, joka tuhoaa jokiravun mutta ei täplärapua itseään. Rapumerrat ja kaikki muut välineet on aina desinfiointava, kun ne siirretään vesistöstä toiseen.

– Harri Piesanen

Suomen kattavin kalastuslupa kiinnostaa

Metsähallituksen viehelupa on maan laajin yksittäinen kalastuslupa. Lupa kuuluu peräti 300 000 hehtaaria vesialueita, eli käytännössä kaikki valtion vesialueet paitsi Ylä-Lapin kuntien alueet ja virkistyskalastuskohteet.

Koko maan lupana se sopii paljon liikkuville kalastajille ja esimerkiksi vetouistelijoiden. Luvassa ei ole vaparoitusta. Sisävesillä viehelupa-alueella on runsaasti alueita kuhan ja järvi-aimenen uisteluun ja merellä muun muassa meritaimenen kalastukseen.

Metsähallituksen vieheluvalla voi kalastaa useilla sellaisilla alueilla, joihin maa- ja metsätalousministeriön läänikohtaiset vieheluvat eivät oikeuta. Näitä ovat muun muassa useat lohi- ja siikapitoiset virtapaikat, mikäli näistä ei ole tehty virkistys-

tyskalastuskohteita, joihin vaaditaan kohdekohtainen lupa.

– Esimerkiksi Itä-Suomessa on paljon harjus- ja taimenvesiä, joilla voi kalastaa Metsähallituksen vieheluvalla mutta ei läänikohtaisilla luvilla, eräsuunnittelija **Mikko Malin** sanoo.

Valtion vesien lohi- ja siikapitoisille virtapaikoille Metsähallituksen viehelupa voi olla ainoa lupa kalastaa.

Tuikki.fi on uudistunut

Kalastajien nettipäiväkirja ja naamarikirja Tuikki.fi on uudistunut. Päiväkirjan ulkoasu on parannettu ja käyttöä helpotettu. Nyt saaliiden kirjaus on yksinkertaista.

Tuikki.fi:ssä on tällä hetkellä yli 2 300 käyttäjää, eli ihan Facebookin miljardiluokkaan kalastajien nettipäiväkirja ei vielä yllä. Tällä hetkellä saalisikirjauksia on tehty 4 400 kappaletta, joissa ilmoitetun saaliin yhteispaino on yli 60 000 kiloa.

Tulevaisuudessa Tuikki.fi:n kalapaikat voi valita kartalta. Mikäli alue on Metsähallituksen vesistöä, Tuikki.fi tunnistaa sen automaattisesti. Muita kuin Metsähallituksen kohteita järjestelmä ei tunnista suoraan, vaan ne on lisättävä itse suosikkipaikoikseen.

Tuikki.fi:n kehitystyö siis jatkuu. Esimerkiksi kalastuspäiväkirjan kan-

nykkäsovellus on mietinnässä.

Kalastajien nettipäiväkirjan tarkoitus on tehdä saalispalautteen antamisesta helppoa ja kalastajille itselleenkin hyödyllistä, sillä samalla he voivat pitää omaa päiväkirjaansa. Vain antamalla saalispalautteita kalastajat voivat vaikuttaa omien suosikkivesiensä hoitoon.

Tuikki.fi:stä voi laittaa palautetta Metsähallituksen erähenkilöstölle sähköpostiin tuikki@metso.fi.

Talvivaara työllistää myös Metsähallitusta

Talvivaaran kaivoksen eteläpuolen vesistöt ovat varsin suurelta osin Metsähallituksen hallinnassa. Metsähallitus hoitaa valtion alueiden edunvalvontaa, ja esimerkiksi vuonna 2012 on annettu kolme varsin laajaa lausuntoa meneillään oleviin prosesseihin (uraanin talteenotto, kaivoksen laajennuksen YVA ja ympäristöluvan uusiminen).

Lisäksi Metsähallituksella on edustus Talvivaaran YVA-seurantarhymässä. Metsähallituksen edunvalvonnan tavoitteena on vaikuttaa siihen, että kaivoksen ympäristöhaitat saadaan jatkossa hallintaan ja jo aiheutuneet vahingot asianmukaisesti korjattua tai korvattua.

– Pasi Korhonen

Erävalvonnan alku oli ankaraa aikaa

Metsähallituksen alueiden valvon-
nasta vastaa nykyisin 11 erätarkas-
tajaa. Heidän edeltäjikseen nimi-
tettiin 1960-luvulla erävirtijoita,
joiden työn alkuaika oli värikästä.

Vartijat käytännössä totuttivat syrjäseutujen
ihmiset siihen, että kalastusta ja metsästystä
valvotaan. Lupa-asiat olivat harvoin kunnossa:
erävirtija Tauno Raiskion muistiinpanojen
mukaan vain yhdellä prosentilla erämiehistä
oli tarvittavat luvat.

Tuikki julkaisee otteen Tauno Raiskion muis-
telmista Raiskion perikunnan luvalla.

Aku Ahlholm

Neljä miestä ryntäsi talosta hihojaan käärien

Tauno Raiskion muistiinpanoja

"Teen vain työtäni, olen tähän palkattu, eikä läpi
sormien katseleminen kuulu työn luonteeseen"

Ensimmäisen varsinaisen työmatkan kentälle tein Livojoen ylä-
juoksulla Majavavaaran kautta. Heti tapasin luvattomia kalas-
tajia, jotka osoittautuivat kovin ärhäkkäiksi. He eivät olleet
osanneet odottaa, että joku voi tulla lupia kysymään. Kirjoi-
tin ensimmäiset rikosilmoitukset ja jatkoin matkaa.

Sain Posion metsänvartijan mukaani ja kävelimme Posion suurim-
malle selkoselle, 40 kilometriä tietöntä taivalta. Selkosen
keskellä sijaitsee Kiekkijärvi, jonne myös seuraavana aamuna
menimme siitä syystä, että merkkejä siian pyynnistä oli nähtä-
vissä. Järvi oli nimittäin kuuluisa runsaasta siikamäärästään.
Havaitsimme merkkejä pyydyksistä, huomasimme myös rannassa ve-
neen, jonka otimme päästäksemme tutkimaan pyydyksiä tarkemmin.
Yhtään luvallista verkkoa emme tavanneet. Kokosimme verkot ve-
neeseen ja veimme rantaan. Sitten saapui verkkojen omistajia
paikalle. Kävi ilmi, että henkilö, jolla olisi ollut henkilö-
kohtainen verkkolupa, oli jättäytynyt kotiin antaen verkkonsa
muiden käyttöön. Tämä oli tietysti luvaton. Jälleen jouduin
kirjoittamaan rikosilmoituksia.

Ensimmäisen kuukauden aikana tapasin ainoastaan 2 luvallista
kalastajaa. Muistiinpanojeni mukaan 99 % kalastuksesta ja met-
sästyksestä oli luvaton.

Lohen rauhoitus aika oli parhaillaan, ja uutena erävirtijana
jouduin keskelle lohen salapyyntiä. Tuntui kuin olisin as-
tunut käärmien pesään.

Muistan, kuinka eräänä lokakuuisena yönä soutelin Simojoen
koskia. Löysin ns. heittoverkkoja, jotka oli asetettu si-
ten, että kun lohi tulee ylävirtaa, lentää se verkkoihin.
Näitä verkkoja irrottelin läpi yön. Yö oli lämmin, vaika
oli lokakuu. Seuraavana päivänä menin selvittämään yön
tapahtumia. Olin saanut tietää, minkä talon isäntä luvaton-
ta lohenpyyntiä harjoittaa. Sain metsäteknikko Vuolukan mu-
kaani. Tukala tilanne syntyi jo pihalla, kun neljä mies-
tä syöksyi talosta valkoisia paidan hihoja ylös kiskoen ja
tiedustellen, mitä miehiä me olemme. Isäntä edellä ja kolme
muuta vähän jäljempänä. Miehet uhosivat karkeasti kiroten
näyttävänsä, mitä miehiä me olimme.

Muistin, että kaverini käyttää nitroja ja pelkäsin hänen
puolestaan, enkä niinkään omasta puolestani. Muistin myös,
että minulla on virka-ase taskussa. Miesten yhä lähestyessä
karjaisin: "Stop! Hajuväli on kaksi metriä." Isäntä sei-
sahtui, niin myös muut miehet. Kysyin, onko tämä kalastus
nyt sen arvoinen asia, että valvoja kohtaan pitää hyökätä.
Jatkoin, että valtio on asettanut lait ja asetukset, joi-
den mukaan ihmisten on hyvä toimia ja että tehtävänäni on
valvoa, että kalastus sujuu lain mukaisesti. Aikamme kes-
kusteltuamme tämä kunnanvaltuuston jäseneksi osoittautunut

mies osoitti leppymisen merkkejä ja sanoi, että mentäi-
siin sisälle. Mielessä oli käynyt virka-avun pyytäminen
Ranuan poliisista, mutta kirjoitin kuin kirjoitinkin ri-
kosilmoituksen ilman poliisin lisäapua.

Samana yönä, kun olin ollut ottamassa verkkoja Simojoes-
ta, oli isäntä ollut erällä Ranuan eteläpuolen järvel-
lä kalastamassa. Tiesin tämän, kun edellisenä iltana olin
käynyt isäntää kysymässä. Rouva kertoi pelkäävänsä kuole-
maansa asti, mitä minulle tapahtuu, kun isäntä kotiutuu
ja tulen häntä kysymään. No, kun sain Simojoen asiat sel-
vitettyä, pyysin isäntää hakemaan ne verkot, joilla hän
oli edellisenä yönä järvellä kalastanut. Isäntä haki ver-
kot vintistä ja paiskasi ne pirtin lattialle. Sekin asia
tuli selvitettyä. Suun soitto oli ajoittain kovaa ja kar-
keaa. Paljon en sitä kuunnellut, en välittänyt. Tein teh-
täväni ja lähdin kaverini kanssa pois.

Ihmiset eivät näyttäneet tuntevan kalastussäädöksiä. Val-
tion vedet ajateltiin ikään kuin yhteiseksi omaisuudeksi
ja näin siihen sisällytettiin myös ajatus jokamiehen ka-
lastusoikeudesta. Luvista ei piitattu ja vielä vähemmän
hyväksyttiin sitä, että joku suorittaa metsästyksen val-
vontaa.

VAAPPUMESTARI KATOSI VUOSIKSI

Heikki Laitinen kuunteli kalastajien radiohaastatteluja. Yksi kuulosti ihan äidiltä. Silloin Laitinen muisti enonsa, vaappumestarin, jonka oli kerrottu hukkuneen Kymijokeen. Hän päätti etsiä miehen.

TEKSTI Kimmo Pöri KUVAT Aku Ahlhom, Kimmo Pöri

Rapalan valmistamat vaaput tunnetaan ympäri maailman. Niiden esikuvat askarreltiin kuitenkin Päijänteen Harhunsaaressa.

Vaaput vuoli saaren erakko, jonka henkellisyys oli ihmisille pitkään arvoitus. *Tuikki* matkasi Harhuun ja tapasi **Heikki Laitisen**, erakon siskonpojan, joka ratkaisi erakon arvoituksen.

Erakko oli **Toivo Pylväläinen**, joka oli syntynyt 1889. Syytä ihmisten karttamiseen ei tarkkaan tiedetä, mutta sen arvellaan liittyneen Pylväläisen työpaikalla levinneeseen perättömään huhuun erään naisen raskaaksi saattamisesta.

– Seuraavana yönä eno lähti, Laitinen kertoo.

Elettiin vuotta 1932. Tapauksen jälkeen suku ei kuullut Pylväläisestä mitään kolmeen vuosikymmeneen. Mies oli hävinnyt jäljettömiin, ja hänen pelättiin hukkuneen Kymijokeen.

Niin oleti myös siskonpoika Heikki Laitinen, joka varttui Pertunmaalla monilapsisessa maanviljelijäperheessä.

Ihan kuin äidin ääni

Vuosikymmenet kuluivat, ja enon kohtalo askarrutti. Salaisuuden verho alkoi revetä 1962, kun työksensä puutavaraa Mäntyharjusta Haminaan ajanut Laitinen pysähtyi työmatkallaan kahville Kouvolaan.

Radiosta tuli Lahden torilta nauhoitettua ohjelmaa. Toimittaja haastatteli erästä Päijänteen kalastajaa, joka oli tuonut kaloja myytäväksi.

Laitinen ei ollut uskoa korviaan.

– Kalastajan äänessä oli tuttu nuotti, aivan samanlainen kuin äidilläni.

Laitisen epäilyt heräsivät. Muutamaa päivää myöhemmin hän oli Sysmässä Suopellon satamassa kyselemässä lisätietoja salaperäisestä Päijänteen kalastajasta.

Erakko tunnettiin paikkakunnalla hyvin. Kukaan ei kuitenkaan tiennyt hänen nimeään.

– Sain selville, että hän asusteli Harhun saarella, Laitinen kertoo.

Kyyti saareen järjestyi helposti. Sieltä Laitinen löysi erakon, mutta tämä väisti utelut nimestä ja vaihtoi heti puheenaihetta.

– Viimein keksin kysyä, mitä hänen sis-kolleen kuuluu.

Erakko säpsähti ja vastasi nopeasti, ettei ollut kuullut hänestä mitään pitkään aikaan. Mainitsi vain, että siskolla oli suuri perhe ja hän asui Pertunmaalla.

Silloin Laitiselle lopullisesti valkeni totuus: edessä täytyi olla hänen kadonnut enonsa.

– Ja minä olen hänen toiseksi nuorin lapsensa, Laitinen vastasi ja ojensi kätensä erakolle. Siitä hetkestä alkoi sukulaismiesten pitkä ystävyys. Laitinen oli aina tervetullut saareen.

Heikki Laitinen, vaappumestarin siskonpoika, ratkaisi erakon arvoituksen

Vaappuja myyntiin

Ennen asettumistaan Harhuun Toivo Pylväläinen ehti kierrellä eteläistä Päijännettä muutamman vuoden ajan asustellen milloin missäkin. Hän tutustui myös **Lauri Rapalaan**, joka liikkui ja kalasteli samoilla vesillä. Yhdessä Pylväläinen ja Rapala vuolivat ja kehittivät puukaloja.

Vaikka Pylväläinen kalasti ammatikseen, uistinta hän ei kuitenkaan lähtenyt vetämään, ellei hänellä ollut siihen erityistä syytä. Saa-

Vaappumestarin taidonnäytteitä.

tuaan uuden vaapun valmiiksi hän sousi keran Harhun ympäri, ja ellei siihen iskenyt vähintään parikiloinen kuha, vieheen jouti myydä turisteille.

Pylväläinen neuvoi auliisti sukulaispojalleen lähivesien parhaat kalapaikat. Eräs niistä oli Harhussa olevan rantasaunan kohdalla.

– Siinä on niin sanottu kalakivi, jonka luokse suurahvenet kokoontuvat tietyllä tuulella, Laitinen paljastaa.

Etiäisiä syyspimeässä

Mökin pöydällä oleva lyhty tuo Laitisen mieleen erään merkillisen tapahtuman vuosikymmenten takaa. Ulkona raivosi myrsky miesten istuskellessa kamiinan lämmössä tarinoiden ja vaappuja vuoleskellen. Illan pimetessä Pylväläinen totesi yhtäkkiä:

– Täytyypä sytyttää lyhty, sillä joku tarvit-

see meidän apuamme tänä yönä.

Laitinen ihmetteli asiaa, kunnes keskiyöllä oveen koputettiin ja sisään astui läpimärkä mies. Hän oli siimalla olleessaan kaatanut veneensä ja pelastautunut lähimpään saareen. Jostain puiden välistä kajastanut himmeä valo johdatteli hänet pelastukseen.

– Mitä olisikaan tapahtunut, ellei eno olisi sytyttänyt lyhtyä ja jättänyt sitä yöksi palaamaan, Laitinen miettii.

Vaikka Pylväläinen tunnettiin Harhun erakona, ei hän suinkaan kokonaan eristäytynyt ulkomaailmasta. Hänellä kävi vieraita säännöllisesti ja hän itsekin pistäytyi tuon tuosta toreilla kalaa ja itsetehtyjä vaappuja myymässä.

Vaappulegenda Toivo Pylväläinen sinnitelti saareissa viimeisiin elinvuosiinsa saakka. Hän kuoli Kuhmoisten vanhainkodissa 1979.

Tältä näyttää erakon saari Päijänteellä.

Avoinna vuoden ympäri

Metsähallitus on yhteistyössä Sysmä-Seuran kanssa kunnostanut Harhussa sijaitsevan erakon hirsimökin ja rantasaunan.

Erakon mökki on auki kaikille kävijöille vuoden ympäri. Saareen ajetaan kesäisin myös säännöllisiä venevuoroja Sysmän satamasta.

Koston erilainen kalatie

Tavallisesti kalat nousevat kalatietä pitkin kudulle. Kostonjoen uusi kalatie Taivalkoskella toimii päinvastoin.

Nyt olisi väylä auki Kostonjoen kaloille. Uusi kalatie ohittaa säännöstelypadon ja päästää joessa syntyneet poikaset nousemaan smoltteina Kostonjärveen.

Kyllä vain, nousemaan syönnösjärveensä. Koston kalatien erikaisuus on siinä, että kutukalat laskevat sitä pitkin jokeen kutemaan, ja joessa varttuneet poikaset puolestaan nousevat järveen kasvamaan.

Kostonjoessa eli joskus kolme taimenkan-
taa. Perämerestä nousi kudulle meritaimenta,
Kostonjärvestä laski järvitaimenta, ja paik-
allinen jokikanta eli siinä koko ikänsä. Lisäksi
lohi kävi siellä kudulla merestä.

Patojen ja uittoväylien perkauksen takia
kalat katosivat. Nyt vesistöön istutetaan Kit-
kajoen yläosan kantaa, koska se kasvaa Kit-
kajärvestä ja laskee jokeen kutemaan, aivan
kuin Kostonjärven taimenkin aikoinaan.

–Yksikään kalatie ei tosin toimi, jos ei ole
kaloja, huomauttaa Metsähallituksen eräsuun-
nittelija **Pirkko-Liisa Luhta**.

Kalatietä onkin edeltänyt suuri urakka. En-
sin uittoväylät ennallistettiin yli kymmenen
kilometrin matkalta, ja kalastusjärjestelyitä
uusittiin. Järvellä rajoitettiin verkkojen silmä-
kokoja, ja joelle perustettiin rahoitusalueita.
Pitkän seurannan ansiosta kalaston muutok-
set tunnetaan hyvin.

Työ jatkuu muuallakin. Iijoen kalatiet -hank-
keessa tehdään vuoden 2013 aikana suunni-
telmat lupahakua varten Iijoen alaosaan vii-
delle kalatielle.

Pitkäaikainen vaikutus voi olla korkeim-
man hallinto-oikeuden tammikuuisella pää-
töksellä, jonka mukaan voimalayhtiöiden on
rakennettava kalatiet kolmen padon ohi Hiit-
tolanjoella Itä-Suomessa. Yhtiöiden on myös
luovutettava kalateihin vesi ja järjestettävä
seuranta. Tämä ennakkopäätös voi poikia li-
sää kalateitä Suomeen.

*Sukukypsät taimenet
vaeltavat kalatietä
alas kudulle.*

Kostonjärvi

Kalatie

Säännöstelypato

Kostonjoki

Tien alitus

Kalatie

Koston kalatie

- Pituutta 383 metriä, nousua viisi metriä
- Valmistui syksyllä 2012
- Maksoi 360 000 euroa
- Luvanhakija Metsähallitus, tilaaja Iijoen kalatiet -hanke ja ELY-keskus, rakentaja Lemminkäinen

*Nuoret taimenet vaeltavat
kalatietä ylös syönnösjärveen.*

Tätä pienempää et saa ottaa

GRAFIikka Jaakko Muilu

Kalojen alamitoista tuli entistä ratkaisevampia 2012. Uusi kalastuslaki kieltää ottamasta haltuun kuolleitakaan alamittaisia kaloja. Useilla kalastuskohteilla alamitat ovat vielä korkeampia kuin kalastusasetuksen säätämät mitat. Muista tarkistaa kohdekohtaiset alamitat, ennen kuin ryhdyt kalastamaan.

Kalojen alamittoja

Kalastusasetus 19 §: Luonnonvesistä pyydettyjen kalojen tulee täyttää seuraavat alimmat mitat leuan kärjestä (suu suljettuna) pyrstöevän kärkeen mitattuna.

Merilohi <i>(paitsi leveysasteen 63°30"N pohjoispuolella Perämerellä 50 senttimetriä)</i>	60 senttiä
Meritaimen	50 senttiä
Järvilohi	40 senttiä
Järvitaimen	40 senttiä
Nieriä <i>Vuoksen vesistöalueella ja Inarinjärvessä</i>	40 senttiä
Kuha	37 senttiä
Harjus	30 senttiä

Metsähallitus suosittelee meritaimenelle, järvilohelle, järvitaimenelle, nieriälle ja kuhalle pääsääntöisesti korkeampia alamittoja ja luonnossa lisääntyneille vapautusta. Joillakin kohteilla Metsähallitus on asettanut korkeammat alamitat lupaehtoihin. Tutustu alamittasuosituksiin ja kohdekohtaisiin korkeampiin alamittoihin osoitteessa **Eräluvat.fi**

5

10

15

20

Harjus: 30 cm

Kuha: 37 cm

Taimen: 40 cm

25

30

35

40

Ilman kalastusta EI JAKSAISI

TEKSTIT Sanna Hovi KUVAT Pasi Toivonen ja Johannes Sipponen

Mikko ”Peltti” Peltola, 38, elää ruuhkavuosia, eikä jaksaisi jos ei välillä pääsis kalastamaan. Luonnossa hermo lepää.

Intohimo syntyi jo pikkupoikana. Metsähallituksen kansallispuistokummi Mikko ”Peltti” Peltola alkoi kalastaa mökkijärvellä, jossa perhe vietti kaikki kesät.

– Kalastin ongella laiturilta. Lopulta joku kertoi, että kala syö parhaiten aamuyöllä. Sen jälkeen herästin usein äidin ylös lämpimästä sängystä neljältä kanssani kalaan, Mikko nauraa.

Mikko virvelöi lapsena enonsa kanssa. Vasta teini-iässä hän tajusi, etteivät virvelit niin mahdollittomia maksa ja hän voi ostaa kesätienesteillä ihan oman. Sen jälkeen kalastus laajeni muihinkin vesistöihin, kuten kavereiden mökeille.

Saaliiseen pitää olla mahdollisuus

Vuonna 2001 Mikko juonsi Radiomafian aamua yhdessä Juuso Myllyrinteen kanssa. Suulas juontajapari sai Rapalan Akulta kutsun lähteä tutustumaan koskikalastukseen Laukaan Kuusaan koskelle. Tästä syntyi kipinä, jonka seurauksena Mikko osti koskikalastusvehkeet ja vähän myöhemmin ensimmäisen perhoseittinsä.

– Kyllähän aikuiselle miehelle perhokalastus on kuningaslaji. Sen oppimiseen pitää nähdä oikeasti vaivaa. Vaatii keskittymistä ja opettelemista, että siiman hallitsee ja heitotekniikasta tulee mahdollisimman puhdas. Minulla on esimerkiksi perhojen sitomisessa vielä paljon opittavaa.

Mikon mielestä perhokalastajat ovat kalastajista ehkä vastuuntuntoisimpia juuri sen takia, että taito vaatii niin suurta paneutumista.

– Meillä ei Suomessa mitään kalaa ole ylenpalttisesti, enkä polta päreitäni, jos en saa

saalista. Haluan kuitenkin, että mahdollisuus saaliiseen on olemassa. En kalasta vesistöissä, joissa kaloja ei ole tai ne eivät nouse tiettyyn vuodenaikaan.

Saalista tärkeämpää Mikolle on miellyttävä luontokokemus ja rauhallinen olo.

– Jos jossakin asiassa päivätyössä käyvän kahden pienen lapsen isän hermo lepää, niin se on kalastus. Liian usein en kalaan pääse. Kalastus on erilaista eri vuodenaikoina ja reissut ovat aina elämän tähtihetkiä.

Kalalta kotiin aamupalalle

Ylen Erätulilla ja Peltsin Lappi-ohjelmia juontaessaan Mikolla on ollut mahdollisuus päästä kesäisin rakastamaansa Lappiin. Siellä on paikkoja, joissa vesi on niin puhdasta ja niin kirkasta, että siitä voi ottaa kuksalla juomavettä. Syksyisin hän pääsee yleensä kavereiden kanssa merelle. Mikko sanoo olevansa onnellinen, koska hänellä on vain kymmenen minuut-

Peltsin suurin saalis on ollut 16,5-kiloinen barracuda Sierra Leonesta Länsi-Afrikasta. Saadakseen lisää tietoa järviologiasta ja kalastuksesta, juontaja on opiskellut kalastusoppaan ammattitutkinnon.

tin fillarimatka Vantaanjoelle. Se mahdollistaa arkikalastuksen, koska omaa venettä ei ole.

– Menen aamulla viideltä ja palaan kello 10 perheen kanssa aamiaispöytään. Monet pienten lasten vanhemmat syllistyvät siihen, että kaikki pitää tehdä aina yhdessä. Elämää ei vain jaksa, jos molemmat puoliset eivät pääse välillä omien harrastustensa pariin.

Vantaanjokeen laskettavat jätepäästöt ovat saaneet Mikon viettämään muutamia unetomia öitä. Hänen sydäntään lähellä on kalakannoista huolehtiminen.

– Jos lohta on pakko syödä, niin Norjassa kasvatettu lohi ei ole hyvä vaihtoehto sekään, mutta ainakaan se ei ole uhanalaista niin kuin Itämeren lohi. Jos meillä syötäisiin yhtä paljon hirveä kuin lohta, niin hirviäkin kasvatettaisiin tarhoissa, Mikko huomauttaa.

Osa syödään, osa palautetaan

Hän on vahvasti sitä mieltä, että kaikkea kalaa ei pidä vesistä nostaa, sillä pula-aikoja emme enää elä.

– Kaikkien kalojen tappaminen ei ole nykypäivää. Olen aikoja sitten poistanut kaikkien uistinteni koukuista väkäset, jotta kalan voi päästää takaisin mahdollisimman vahingoittumattomana.

Mikko muistelee onkireissuja vanhempiensa kanssa. Silloinkin liian pienet kalat jätettiin järveen, samoin kiisket ja särjet. Lahnat ja ahvenet saatettiin laittaa pannulle, jos teki mieli syödä kalaa.

– Veikkaan, että näin on moni muukin tehnyt. Eli catch & release -kalastusta on harrastettu jo pienenä. Tutkimusten mukaan isot kalat ovat parhaita suvunjatkajia, ja nekin kannattaisi päästää takaisin veteen.

KUVA Aku Ahlhom

Peltsi mukana Vapapäivässä

Koululaisten kesäloma 2013 alkaa jälleen kalastaen. Vapapäivä on Metsähallituksen ja Suomen vapaa-ajankalastajien tarjoama ilmainen kalastuspäivä koululaisille kesäloman ensimmäisenä lauantaina 8. kesäkuuta.

Vapapäivänä kaikki alaikäiset pääsevät ilmaiseksi virkistyskalastuskohteille, jotka tavallisesti olisivat maksullisia.

Kansallispuistokummi **Mikko "Peltsi" Peltola** osallistuu tänä kesänä Vapapäivään. Peltsi kalastaa luonnonkalakohteella ja hänen päivänsä kulkua voi seurata muun muassa Vapapäivän Facebook-sivuilla.

VAPAPÄIVÄN 2013 KOHTEET JA YHTEYSHENKILÖT

- Nurmes, Peurajärvi
- Lieksa, Ruunaa (ilmoittautuminen luontotalolla)
- Teijo, Matildajärvi (ilmoittautuminen luontotalolla)
- Ikaalinen, Teerilampi
- Lammi (Evo), Niemisjärvet

Yhteyshenkilö: Janne Rautanen, janne.rautanen@vapaa-ajankalastaja.fi, 0400 946 968.

- Kinnula, Koirajärvi

Yhteyshenkilö: Juha Ojajarju, juha.ojajarju@vapaa-ajankalastaja.fi, 045 113 3050

- Mikkelin Valkea

Yhteyshenkilö: Janne Tarkiainen, janne.tarkiainen@vapaa-ajankalastaja.fi, 044 547 9116

- Kuhmo, Syväjärvi
- Rovaniemi, Vikaköngäs
- Ristijärvi, Lahtanen
- Sievi, Ahvenlampi (kaikki viehekalastus sallittua tapahtuman aikana)
- Sodankylä, Ahvenlampi
- Taivalkoski, Kylmäluoma
- Vaala, Manamasalo

Yhteyshenkilö: Petter Nissen, petter.nissen@vapaa-ajankalastaja.fi, 0500 440 923

Vapapäivänä voidaan avata myös muita kohteita. Lisäkohteista ilmoitetaan Eräluvat.fi, Vapaa-ajankalastaja.fi, facebook.com/vapapaiva.

LASTEN KALALEIRIT 2013

Nurmes, Peurajärvi

Aika: 13.–16.6.2013

Nurmeksien kalamiehet järjestää valtakunnallisen nuorten leirin 10–18-vuotiaille Nurmeksien Peurajärvellä. Leirille voidaan ottaa 30 osallistujaa. Leirillä pääosin telttamajoitus.

Lisätiedot ja ilmoittautumiset:

pekka.nieminen@oyk.fi tai 0400 956 152 arkin kello 16 jälkeen.

Evo, Niemisjärvet

Aika: 22.–24.3.2013

Suomen Vapaa-ajankalastajat järjestää valtakunnallisen pilkkileirin 10–18-vuotiaille nuorille Evon Niemisjärvillä. Leirille mahtuu 20 nuorta.

Lisätiedot ja ilmoittautumiset:

janne.rautanen@vapaa-ajankalastaja.fi tai 0400 946 968.

Lisätietoja leireistä www.vapaa-ajankalastaja.fi

Talvellakin NAPPAA

Kalastajan ei tarvitse odottaa kesää. Metsähallituksen eräammattilaisilla riittää talveksiinkin vinkkejä: pyydyksiä jään alle, iskukoukkuja hauelle, pilkkiä raudulle tai jopa vapakalaan avoimeen koskeen.

TEKSTIT Teemu Kytövuori

KUVAT Ismo Pekkarinen, Johannes Sipponen, Aku Ahlhom sekä Markku Seppäsen ja Tapani Partasen albumit.

Ensimmäiseksi varoituksen sana: jäällä liikuttaessa kalastusreissulle on hyvä ottaa kaveri mukaan. Jos saapuu kauempaa, eikä tunne aluetta tai ole varma sääolosuhteista, kannattaa olla yhteydessä alueen ammattilaisiin.

Lupa-asioiden kanssa on helppoa, kunhan pitää vain mielessä pari asiaa. Kalastettaessa verkoilla, katiskoilla, syöttikoukulla, rysällä tai pitkälläsiimalla valtion vesillä, tarvitaan Metsähallituksen pyydyslupa tai viehekalas-

tuslupa, yksityisellä alueella vesialueen omistajan lupa. Mökkiläisille on tarjolla mökkiläisen kalastuslupa, jonka voi hankkia kaikille pyydyslupa-alueille.

Kaikkien 18–64-vuotiaiden, jotka harrastavat muuta kalastusta kuin pilkkimistä tai onkimista, täytyy huolehtia kalastushoitomaksusta, joka on valtion veroluontoinen maksu. Se on suoritettava vaikka kalastaisikin vain omalla vesialueella tai olisi ostanut esimerkiksi osakaskunnalta verkkokalastusluvan.

Tyypillisimmät talvikalastusmuodot

PILKKIMINEN

Monelle ensimmäiseksi mieleen tuleva talvikalastusmuoto ja tyyli, jonka turistikin tunnustaa. Kalastustyylinä rento ja mieltä lepuuttava. Pilkkiminen kuuluu jokamiehenoikeuksiin, jos ei kalasta esimerkiksi virkistyskalastuskohteella.

- Tyypillisiä saaliita ovat muun muassa *ahven*, *hauki*, *made* ja *rautu*, *taimen*, *kirjolohi*, *siika* ja *kuha*.
- **Mitä välineitä mukaan?** Reiän tekemiseen kaira, turvaksi jäänaskalit, kalakaveri, selkäreppu, jossa integroitu tuoli, lämmintä juotavaa.
- **Pilkkit:** pystypilkkit, värikoukut, tasapainopilkkit, mormuskat, madepilkkit.
- **Syöttejä:** onkilierot, karpäsäntoukat ja surviaissääsken toukat.

ISKU- JA SYÖTTIKOUKKU

Hitusen pilkkimistä enemmän taitoa ja kokemusta vaativa tyyli, joka tarjoaa jännittäviä kalastushetkiä koko perheelle.

- Saaliskaloja *hauki* ja *made*.
- **Mitä välineitä mukaan?** Iskukoukku (laukaisulaite + koukku) tai syöttikoukku, reiän tekemiseen kaira, turvaksi jäänaskalit, kalakaveri.

PS. Varovaisuutta koukkujen käsittelyyn!

TALVIVERKKO-KALASTUS

Erityisesti vanhemman ikäpolven kestopuoliksi, joka vaatii tietämystä. Hieman työläämpää, mutta mahdollisuus hyväänkin saaliiseen kerralla.

- **Mitä välineitä mukaan?** Verkkoja, uittolauta, -kela, -lapio tai -keppi, jääsaha, reikien tekemiseen kaira, turvaksi jäänaskalit, kalakaveri.
- Saaliina esimerkiksi *ahventa*, *haukea*, *madetta* ja *rautua*, *taimenta*, *siikaa* ja *kuhaa*.

”Pois neljän seinän sisältä”

Eräsuunnittelija Tapani Partanen muistuttaa luontoharrastusten tärkeydestä. Luonto ylläpitää henkistä kuntoa.

Länsi-Lapissa kalastetaan talvella verkolla, varsinkin vanhemmassa harrastajaryhmässä. Hyvänä syksynä verkot saa jään alle jo lokakuussa. Kalan kulku tosin laantuu pimeänä ajanjaksona, mutta innokkaimmat pitävät verkkoja läpi talvikauden.

Talvivierkkokalastukseen ei Tapanin mukaan ryhdytä, siihen synnyttään. Taustalla on huoli jalon taidon siirtymisestä nuoremmille kalannarraajille.

Pilkkiminen lieenee talvikalastajien ykkösharrastus. Lajille löytyy uskollisia kannattajia ikään katsomatta. Isku- ja syöttikoukkujenkin virittely saa ihmiset liikkeelle.

– Iskukoukulla pyydetään haukea, syöttikoukulla madetta. Harrastaminen on helppoa myös pilkkimisen ohessa, Tapani muistuttaa yli 30 vuoden kokemuksella.

Eräs Tapanin vahvuus on verkostoituminen. Hän saattaa pirauttaa kentälle ja kysyä, millä välineillä ja minne kannattaa mennä kalastamaan. Nämä tiedot kerrotaan esimerkiksi muualta tulevalle porukalle.

Tapani on kalastanut Metsä-Lapin kaikissa keskeisimmissä järvissä. Vähintään yhtä usein hän neuvookin itse, mistä löytyy taimeita, missä väijyy haukia tai missä ui matikka.

Tuikin tärpit: Länsi-Lappi

Kemijokivarsi

- Sekä ylä- että alavirtaan tasaisesti pilkipaikkoja koko matkalla. Pilkinän kohteen useimmiten ahven. Joessa tavaan siikaa ja harjustakin – niiden pilkkimiseen on harjaannuttava ja tiedettävä pyyntipaikat samoin kuin syöntiajat.

Ranua, Simojärvi

- Pilkkiminen. Alkutilvi jäiden tulosta helmi-maaliskuulle (järvessä isoa ahventa runsaan muikku- ja norssikannan takia).
- Verkkopyynti. Vesialuetta hoidettu taimen- ja kuhaistukkailla.

Rovaniemi:

- **Norvajärvi**, verkkopyynti. Vesialuetta hoidettu taimen- ja kuhaistukkailla.
- **Pyhäjärvi** ja **Hautajärvi** (Rovajärven ampuma-alueella). Hoidettu siikaistukkailla.
- **Petäjäsken** voimalaitoksen alapuolinen osa. Pilkkimällä madetta, joka syö yleensä kovalla pakkasella paremmin, ainakin tässä paikassa.

Pello, Ylitornio, Kolari:

- **Miekojärvi**, **Raanajärvi**, **Vietonen**. Hyviä verkkovesiä, joihin tehty runsaita kuha- ja taimenistutuksia, osin velvoiteistutuksina.
- **Raanajärvi**. Hyvä ahvenen pyyntikohde.
- **Aalisjärvi**. Hyvä ahvenpilkkikohde.

Muonio, Kittilä:

- **Jerisjärvi**. Verkkopyyntikohde, jossa luontainen siikakanta

Virkistäytyjä itsekin

Mikko Malinin mielestä perehtyminen verkkokalastukseen kannattaa aloittaa juuri talvella.

– Lajin aloittaminen talvella on aika helppoa, sillä et tarvitse esimerkiksi veneä. Investoinnit ovat muutenkin pieniä, Mikko perustelee. Myös lasten ja nuorten kanssa on näppärä käydä kokemassa talvivierkkoja. Yhdessä on mukava jännätä, millaisia eväkkäitä verkoista löytyykään.

– Talvella näet heti, että verkko liikkuu. Kesällä liikkuvasta veneestä se on huomattavasti vaikeampaa.

Mikko Malin vastaa alueesta, jolla on parikin muita alueita erikoisempaa piirrettä. Ensinnäkin ammattikalastus näkyy arjessa esimerkiksi muikun nuottauksena sisävesialueella. Merialueella taas troolikalastetaan jopa läpi talven. Mikon konttori on Kotkassa, siis Korppoon ja Kolin puolivälissä.

– Täällä on yleensä pienempiä pakkasia ja vähemmän lunta, joten harrastaminen on helppoa, Mikko sanoo.

Monet virkistyskalastuskohteet ovat lähellä asukkaita, joten talvikalastamiseen löytyy harrastajia.

– Kirjolohen pilkkiminen virkistyskalastuskohteilla on suosittua sydäntalvenkin aikana.

Tuikin tärpit: Keski- ja Etelä-Suomi

Saarijärvi

Iso-Karahkajärvi. Yksi esimerkki erinomaisesta, talvisesta pyydyskalastusvedestä Suomenselän (6003) pyydyskalastusalueella. Entisessä tutkijoiden emokalajärvässä on muun muassa siikaa ja hyvänkokoista ahventa.

Viitasaari

Keihärinkoski. Perhokalastajan ei tarvitse malttaa odottaa kesään, jos sormet kestävät hyistä vettä. Keihärinkoski pysyy talven avoinna sekä luvan että jään puolesta. Ainoastaan taimenen kuturauhoituksen aikana 11.9.–15.11. kuuluisaa taimen-, harjus- ja järvilohijokea ei saa kalastaa.

Ruunaankosket Lieksassa

- Alkutilasta koskien välijärvistä tavoittaa peruskalojen lisäksi kirjolohia sekä satunnaisesti suuria siikoja. Keväällä sumukorentojen kuoriutuessa osaava perhomies saattaa saada hienoja kokemuksia ja komeita taimenia koskialueiden hitaasti virtaavissa osissa.

Merialueen vedet

- Rannikko: monia huippupaikkoja niin kujan verkkokalastajalle kuin ahvenen pilkkijällekin. Monet Metsähallituksen vesialueet Saaristomerellä ja Suomenlahdella tarjoavat luomuruokaa ja mukavia muistoja. Ahventa, kuhaa, silakkaa ja madetta tarjolla läpi talven, sattumakalana siika tai jopa meritaimen.

”Meillä juomustetaan”

Markku Seppänen työskentelee kalastuksen eräsuunnittelijana Ivalon korkeuksilla.

Talviverkkojen pitäminen ja pilkkiminen on suosittua myös Ylä-Lapissa. Inarissa paikallinen nimitys talviverkkojen pitämiselle on juomustaminen. Lisäksi kalastetaan syöttikoukulla, pääasiassa haukea ja madetta sekä harvakseltaan taimenta järvestä.

– Talvikalastus on entistä enemmän virkistyskalastusta myös paikallisille. Metsä ja tunturit huolehtivat kulttuuritarjonnasta. Muualta tulleet hakevat etenkin luontoelämyksiä, eivät niinkään saalista. Alueella käy vakiokalastajia, jotka tulevat 1–2 viikoksi, Markku kiteyttää.

Tämän eräsuunnittelijan työpiste on sijainnut vuodesta 1986 Ivalossa, mutta varsinaisen kenttäreviirin eteläisin raja on Sodankylässä.

– Ivalo on kalastuksen kannalta optimaalinen tukikohta. Oikeastaan 300 kilometrin sisällä suuntaan kuin suuntaan löytyy kaikki pohjoisen arvostetut kalat ja kaikille välineille sopivat alueet.

Markun toimialue on siinä mielessä ainutlaatuinen, että matkailijoiden kalastus näkyy arjessa ja etenkin sesonkina. Tämä vaatii luonnollisesti erityistä huomiota vaikkapa turvallisuusasioihin.

– Työtehtävissä kielitaitokin petraantuu, Markku myhäilee tyytyväisenä.

Tuikin tärpit: Ylä-Lappi

Ylä-Lappi, useita kohteita

- Verkkokalastus. Aloitetaan pienistä metsäjärvistä ja tunturijärvistä. Kalan paras liikkumisaika loka–marraskuussa, saaliina siikaa ja taimenta. Kala alkaa liikkua uudestaan aktiivisemmin helmi-maaliskuussa.
- Hauen koukkukalastus erityisesti kevään hiihto- ja kelkkailuharrastusten yhteydessä. Useita haukivesiä. Välineenä yleensä iskukoukku.

Inarijärvi ja Inarin muut isot järvet

- Verkkokalastus järvien lahtivesissä loka-kuun loppupuolella. **Utsjoen** ja **Enontekiön** tunturialueiden siikajärvet lokakuun puolivälistä lähtien.

Inarin retkeilyalueen Tuulijärvi, Myössäjärvi, Mukkajärvi ja Ukonjärven Rautujärvi

- Raudun pilkkiminen

Enontekiön, Utsjoen ja Inarin tunturijärvet

- Harjuksen, raudun ja taimenen kalastus, sivusaaliina hirmuisia haukia.

Pitempiaikaiseen kalastusretkeilyyn

- Kauempana asutuksesta, Inarijärven koillispuolelle **Surnujärven** ja **Äälijärven** vedet, Utsjoella **Kuoppilasjärven** ympäristö, **Kaldoaivin** erämaa ja Enontekiöllä **Käsivarren suurtunturialueen** vedet. **Pit-sus-**, **Somas**, **Luohto-**, **Riimma-**, ja **Toskajärvi** sekä **Pöyrisjärven** erämaa-alue.

Tuikin tärpit keräsivät eräsuunnittelijat Markku Seppänen, Tapani Partanen ja Mikko Malin sekä eräsuunnittelija emeritus Paavo Ryyppö.

NYT PYYDYKSET pitää jo osata merkitä

Kun uusi laki muutti pyydysten merkintätavat, valvojat jakoivat ensimmäisenä kesänä huomautuksia. Kesällä 2013 eivät enää moitteet riitä: kalastajien pitää jo osata merkitä pyydykset oikein. Suositellut merkintätavat ovat vähimmäisvaatimuksia. Näkyvämpiäkin tapoja saa käyttää.

TEKSTI JA KUVAT Antti J. Leinonen

VESILIIKENNEALUEET

Vesiliikenteen käyttämiä alueita ovat esimerkiksi väylät ja muut alueet, joilla voi olla liikennettä. Näillä alueilla merkkien on oltava vähintään 1,2 metriä korkeassa salossa.

Syvällä olevalle pyydykselle yksi lippu

Yhteystiedot tai pyydysmerkki, jos se vaaditaan (esim. lippuun tai kohoon nuolella) Vesiliikenteen käyttämillä alueilla pyydys on merkittävä 1,2 metriä vedenpinnan yläpuolelle ulottuvalla lipulla. Jos pyydys on yli 1,5 metriä syvässä, yksi lippu salossa riittää. Salko tulee varustaa kaksi senttiä leveällä heijastimella. Mikäli pyydys on yli 10 metriä pitkä, on se merkittävä samanlaisin lipuin molemmista päistä.

Pintapyydykselle kaksi lippua

Vesiliikenteen käyttämillä alueilla on pintapyydysten merkeissä oltava kaksi lippua salossa. Jos pyydys on alle 1,5 metrin syvyydessä, se katsotaan pintapyydykseksi. Lisäksi pintapyydykseen on kiinnitettävä välikoho jokaisesta alkavaa 120 metriä kohden. Leveydeltään suuremmissa pyydyksissä, kuten isoryssä, on liput asetettava myös pyydyksen leveys-suunnassa, esimerkiksi koko nielun leveydeltä.

MUUT VESIALUEET

Vain niillä vesialueilla, joissa ei voi olettaa kenenkään liikkuvan, pyydysmerkit voivat olla alle 1,2 metriä korkeita.

Matala lippu rauhallisille vesille

Silloin kun vesialueella ei liikennettä ole, eikä pyydyksistä ole haittaa muille, riittää merkiksi pienikokoisempi, 15 senttimetrin lippu, joka on vähintään 40 senttiä vedenpinnan yläpuolella. Pakolliset yhteystiedot tai pyydysmerkit on laitettava merkkeihin myös alueilla, joissa ei ole liikennettä.

Jos ei ole liikennettä, koho riittää

Matalan lipun voi korvata koholla, joka ulottuu vähintään 15 sentin korkeuteen vedenpinnasta. Koho sopii esimerkiksi pieniin järviin, lampiin ja syrjäisiin poukamiin. Myös rantamatalissa, karikoilla ja kaislikoissa koho voi riittää. Yhteystiedot voi kirjoittaa kohon tussilla.

Rapumertaan riittää pieni koho

Pienempikin koho riittää, kun kyseessä on rapumerta, eikä alueella ole vesiliikennettä. Kuvan punaisen kohon näkyvyys on heikompä kuin valkoisen.

Yhteystiedot tai merkki aina mukaan

Pyydykseen on merkittävä kalastajan nimi sekä yhteystiedot. Yhteystietona riittää joko osoite tai puhelinnumero, jonka voi kirjoittaa lippuun tai erilliselle pyydykseen kiinnitettävälle nimilapulle.

Yhteystiedot kirjoitetaan pyydyksen ulompaan lippuun tai kohon. Mikäli alueella käytetään pyydysmerkkejä, ne laitetaan salkoon tai kohon.

Talvella jäältä kalastettaessa halkaisijaltaan yli 40 senttimetrin avannot on merkittävä 1,2 metriä korkealla salolla. Salko tulee merkitä kahden sentin heijastimella, eikä se saa olla valkoinen.

Kalastuksenhoitomaksu eli kalastuskortti

Kaikki 18–64-vuotiaat kalastajat maksavat valtiolle joka vuosi kalastuksenhoitomaksun. Maksu on pakollinen muille paitsi maksutonta pilkkimistä tai onkimista harrastaville. Kalastuksenhoitomaksu ei vielä oikeuta kalastamaan, vaan sen lisäksi kalastaja tarvitsee vesialueen omistajan luvan.

Valtion vesille luvan voi hankkia Metsähallitukselta.

Kalastuskortti kännykällä!

Kalastuksenhoitomaksu on 22 euroa kalenterivuodelta tai seitsemän euroa viikolta. Ne voi maksaa myös kännykällä automaattinumeroita, jolloin maksu veloitetaan puhelinlaskusta. Kännykkämaksuihin lisätään palvelumaksu.

Soita numeroon:

0600 55 1622, koko vuodeksi 2013, (25,67 €)
0600 55 1623, viikoksi (7 vrk = 9,19 €)

Luvan voi hankkia myös netistä

www.mmm.fi tai www.eraluvat.fi

Kalastuksen neuvontapuhelin 0100 84 014.

KALASTUKSENHOITOMAKSUN LISÄKSI TARVITSET OIKEANLAISEN LUVAN

Virkistyskalastuslupa

Metsähallitus

Kohdekohtainen virkistyskalastuslupa on hankittava Metsähallituksen erikoiskohteille, joissa on erityisen arvokasta luonnonkalaa ja/tai istutuskalaa, kuten taimenta, harjutta, rautua tai kirjolohta.

Ylä-Lapissa jokainen kunta muodostaa oman virkistyskalastuskohteen, joiden lisäksi on muutamia eriteltyjä kohteita kuten *Lätäseno Enontekiöllä* tai *Näätämöjoki Inarissa*.

Näin ostat luvan

Katso s. 31

Viehelupa

Metsähallitus

Metsähallituksen viehelupa on valtakunnallinen. Se oikeuttaa kalastamaan uistimella ja perholla kaikilla valtion vesillä paitsi virkistyskalastuskohteissa ja erityisvesissä (esim. luonnonravintolammikot), eli se sopii hyvin paljon liikkuvalla kalastajalle.

Lupa ei oikeuta yksityisvesiin, joita varten tarvitaan esimerkiksi maa- ja metsätalousministeriön (MMM) läänikohtainen viehelupa.

Metsähallituksen vieheluvan etuna on se, että lupa on perhekohtainen ja sillä voi vetouistella usealla vavalla. Luvalla saa myös kalastaa lukuisissa siika- ja lohipitoisissa virtavesissä, joihin MMM:n lupa ei oikeuta.

Lupa ei ole voimassa kolmessa pohjoisimmassa kunnassa.

Näin ostat luvan

Katso s. 32

Viehekalastusmaksu

MMM

Maa- ja metsätalousministeriön (MMM) viehekalastusmaksu on aina läänikohtainen.

Lupa oikeuttaa kalastamaan yhdellä vavalla yksityisillä ja valtion vesillä mutta ei lohi- ja siikapitoisissa virtavesissä, joihin tarvitaan valtion vesillä kohteen mukaan Metsähallituksen viehelupa tai virkistyskalastuslupa. ELY-keskukset ovat kieltäneet viehekalastuksen joiltakin alueilta.

Näin ostat luvan!

Voit hankkia luvan nykyisin myös kännykällä. Soita lupaluokkaan ja saat luvan tekstiviestinä. Maksu veloitetaan puhelinlaskusta.

Läänikohtainen maksu, koko vuosi 29 € (+ 4,37 € toimitusmaksu)

• Etelä-Suomi	p. 0600 55 1624
• Länsi-Suomi	p. 0600 55 1625
• Itä-Suomi	p. 0600 55 1626
• Oulu	p. 0600 55 1627
• Lappi	p. 0600 55 1628

Läänikohtainen maksu viikolta 7 € (+ 2,19 € toimitusmaksu)

• Etelä-Suomi	p. 0600 55 1629
• Länsi-Suomi	p. 0600 55 1630
• Itä-Suomi	p. 0600 55 1631
• Oulu	p. 0600 55 1632
• Lappi	p. 0600 55 1633

Muut maksutavat: www.mmm.fi

KUVA Johannes Sipponen

Pyydyslupa

Metsähallitus

Verkoilla, katiskoilla, syöttikoukulla, rysällä tai pitkälläsiimalla kalastus vaatii valtion vesillä pyydyslupan.

Erikoisuutena on mökkiläisen kalastuslupa, jonka voi hankkia jokaisella pyydyslupa-alueella. Vähintään 4 pyydysmerkkiä ostava mökkiläinen saa oikeuden myös viehekalastukseen. Mökkiläisen kalastuslupa ei ole voimassa kolmen pohjoisimman kunnan alueella eikä muutamissa nimetyissä pyydysvesissä.

Näin ostat luvan

Katso s. 33.

Muut luvat

Yksityisvesillä kalastaja tarvitsee pyydyksiin luvan vesialueen omistajalta, jonka parhaiten tietävät paikalliset asukkaat.

Myös heittokalastaja tarvitsee useisiin yksityisvesiin vesialueen omistajan erillisen luvan, kun ministeriön läänikohtainen lupa ei käy. Näin esimerkiksi virtavesissä.

Ammattikalastajat

Metsähallitus myöntää ammattikalastuslupia suurelle osalle valtion vesiä.

Yhteystiedot sivuilla 34–35!

Pilkki ja onki

Pilkkiminen ja onkiminen ovat Suomessa yleiskalastusoikeuksia samaan tapaan kuin sienestys ja marjastus, jotka ovat jokamiehenoikeuksia. ELY-keskukset voivat kieltää onkimisen ja pilkkimisen joiltakin erikoisalueilta. Tiedot löytyvät MMM:n kalastustietojen karttapalvelusta www.mmm.fi.

Useissa kohteissa tarvitaan lupa

Lupa tarvitaan erikoisalueille. Esimerkiksi raudun pilkintä useissa Ylä-Lapin kohteissa tai yleensä onginta tai pilkintä virkistyskalastuskohteissa vaatii Metsähallituksen virkistyskalastuslupan.

Pilkkiminen ei ole vapaata kohteissa, joita Metsähallitus hoitaa aktiivisesti arvokalaistutuksin. Lupien avulla kalastusta voidaan säädellä siten, että arvokas kalakanta on turvassa.

Virkistyskalastus VALTION VESILLÄ

Metsähallituksella on 60 kalastuskohdetta, joihin tarvitaan kohdekohtainen virkistyskalastuslupa. Kohteissa on usein arvokkaita lohikaloja, jotka lisääntyvät vesistössä luontaisesti tai istutuksin tuettuina. Virkistyskalastuskohteilla on yleensä myös kalastajille suunniteltuja rakenteita esimerkiksi tulipaikkoja, laavuja, riippusiltoja, pitkospuita, polkuja ja laitureita. Osa kohteista on tarkoituksella säilytetty erämaisina.

Muistathan, että talviaikaan monet virkistyskalastusvesistä tarjoavat monipuolisia kalastusmahdollisuuksia lohikalojen pilkintään. Monilta kohteilta löytyvät myös lapsiperheille hyvät puitteet yhteiseen talviseen kalastuselämykseen teiden läheisyydessä.

- Kalastuslupa-alue
- ▲ Yhteislupa-alue

Enontekiön, Inarin ja Utsjoen kuntien alueet muodostavat kukin yhden virkistyskalastuskohteen. Niiden sisällä on lisäksi erikoiskohteita, kuten Lemmenjoki, joihin kalastaja tarvitsee kohdekohtaisen virkistyskalastusluvan.

Metsähallituksen virkistyskalastuskohteet

Tarkemmat tiedot kohteista löydät netistä: www.eraluvat.fi

Alueen kartta: www.retkikartta.fi

Kalapaikkakohtaiset aluekuvaukset, lupaehdot ja kalastusrajoitukset: www.eraluvat.fi

 Luvan voi ostaa kännykällä.
 Kännykkälupien numero sivulla 29.

Etelä-Suomi

 6502 Niemisjärvet,
Hämeenlinna/Evo

7581 Langinkoski
Kotka

Länsi-Suomi

 6515 Matildanjärvi
Salo/Teijo

 6545 Teerilampi
Ikaalinen

6550 Kotalan kosket
Yhteislupa-alue
Virrat

 6566 Koirajärvet
Kivijärvi ja Kinnula

 6567 Kaunislampi
Kinnula

6576 Kolima-Keitele-
koskireitti:
Yhteislupa-alue
Kellankoski, Kymönkoski, Kärnänkoski
Viitasaari

6586 Keihärinkoski
Yhteislupa-alue
Viitasaari

Itä-Suomi

 7552 Mikkelin Valkea
Mikkeli

 7561 Karvionkoski
Heinävesi

 7525 Ruunaan kosket
Liekka

 7521 Änäkäisen Saarijärvi
Liekka

 7510 Peurajärven Iso-
Valkeinen
Nurmes

7571 Viannankoski
Yhteislupa-alue
Maaninka

Pohjamaa-Kainuu

 4525 Kylmäluoman
retkeilyalue
Taivalkoski

 4570 Maasydänjärvi ja
Ahvenlampi
Sievi

 5502 Hossa
(1.6.2013 alkaen) Suomussalmi

 5503 Hossan kirjolahitripla
(1.6.2013 alkaen) Suomussalmi

 5504 Seitenahveninen
Suomussalmi

 5505 Yli-Vuokki
Suomussalmi

 5525 Syväjärvi
Kuhmo

 5540 Saarijärvi
Puolanka

 5561 Lahtanen
Ristijärvi

 5571 Manamansalo
Vaala

 5572 Oulankajoki
Kuusamo ja Salla

UUSI KOHDE

 5573 Iijoen keskiosa
Yhteislupa-alue, Pudasjärvi ja
Taivalkoski

UUSI KOHDE

 5574 Korvua-Näljänkäjoki
Suomussalmi, Taivalkoski ym.

UUSI KOHDE

 5575 Kalliojoki
Kuhmo

Lappi

 2590 Korouoma
Posio

 2595 Livojärvi
Yhteislupa-alue
Posio, yhteislupa-alue

 2599 Livojoki
Posio ja Pudasjärvi

Korvuanjoki, Karhukoski

 2520 Miekojärvi
Yhteislupa-alue,
Pello ja Ylitornio

 2580 Simojoki-yläosa
Yhteislupa-alue, Ranua

 2587 Simojärvi
Yhteislupa-alue
Ranua, yhteislupa-alue

 2561 Meltausjoki
Rovaniemi

 2563 Raudanjoki
Yhteislupa-alue
Rovaniemi

 2565 Vikaköngäs, 3 km
Rovaniemi

 2567 Vikajoki
Yhteislupa-alue
Rovaniemi

 2568 Kemijoki
Yhteislupa-alue
Rovaniemi

2502 Tornion-Muonionjoki ja
Könskämäeno
Yhteislupa-alue

 2510 Äkäsjoki ja
Kesänkijärvi
Yhteislupa-alue
Muonio ja Kolari

 2525 Pyhäjärvi
Kittilä

 2535 Kapsajoki
Kittilä

 2581 Simojoki,
Simo

 3510 Ahvenlampi
Sodankylä

 3546 Korvatunturin
virkistyskalastusalue
Savukoski (Kairijoki, Kemijoki)

3547 Vasaköngäs
Savukoski (Kairijoki)

3548 Kemihaara
Savukoski

3550 Nuorttiöjen vesistö
Savukoski

1550 Lätäsenon
virkistyskalastusalue,
Isokurkkio-Porojärvi
Enontekiö

 1551 Enontekiön erämaa
Enontekiö

1562 Lemmenjoen
kansallispuisto
Inari

1563 Urho Kekkosen
kansallispuiston
virkistyskalastusalue
Inari, Savukoski, Sodankylä

1564 Inarin erämaa
Inari

1574 Utsjoen erämaa
Utsjoki

1565 Näätämojoki
Inari

1567 Ivalojoen
Ivalo

1578 Juutuanjoki
Inari

 1579 Inarin retkeilyalue
Inari

1580 Inarijärvi
Inari

150 kilometriä LISÄÄ KALAJOKIA

TEKSTIT Teemu Kytövuori KUVAT Heikki Laitala

Kainuussa avataan kaksi uutta virkistyskalastuskohdetta. Nyt on kalastajilla missä pyytää luontaista kalaa. Kainuussa mietitään kalastus ja kalavesien hoito uudelleen.

Kainuun virkistyskalastuskohteet uudistuvat. Alueelle perustetaan täysin uusia kohteita ja tehdään muutoksia jo olemassa oleviin kohteisiin, muun muassa kalavesien hoito ja kalastusjärjestelyt mietitään uudestaan.

Tämän kauden uusia virkistyskalastuskohdetta on kaksi. Ylä-Kainuun ja Pohjois-Pohjanmaan puoliksi jakama ylpeys on *Korvua-Näljänkajoen yhteislupa-alue*, joka kattaa yli 110 kilometriä virtavesiä. Toinen uusi kohde houkuttelee kalastajia koskenniskoille Kuhmon *Kalliojoen yhteislupa-alueelle*.

– Korvua-Näljänkajoki on merkittävä tämän mittaluokan kalastuskohde koko Suomessa. Se on myös sovituiltal kalastusjärjestelyiltään uudistushenkinen, projektipäällikkö **Heikki Laitala** esittelee.

– Kalliojoen yhteislupa-alue taas pitää sisällään 27 koskea, jotka laskevat liki 40 kilometriä pitkällä vesireitistöllä. Tässäkin tapauksessa kohteen kalastusjärjestelyt ovat edistyskäsisiä.

Luontainen kala on in

Kaikilla uudistuvilla kohteilla pyritään siirtämään pyyntikokoisten kalan istutuksen sijasta pienpoikasistutuksiin ja muutenkin kestävämpään kalaveden hoitoon. Pääosassa ovat taimen ja harjus.

Kalastajat ovat entistä valveutuneempia. Nykytrendinä onkin kalastuksen kohdentuminen luontaisiin lajeihin. Kaikki uudistuksen takana olevat osapuolet uskovat, että kohteet puhuttelevat laajempia asiakasryhmiä.

Yhtenä uudistuksena ovat erityiskalastusalueet. Koko Korvua-Näljänkajoen lupa-alueella voi kalastaa perholla, mutta pari koskiosuutta on varattu ainoastaan perhokalastajille.

– Perhostamiseen vihkiytyneet viihtyvät

	Kalastusalue
	Kalastuskieltoalue
	Perhokalastusalue
	Rauhoitusalue v. 2016–2018
	Rauhoitusalue v. 2019–2021

Naamankajoella. Toinen lajiin varattu alue sijaitsee Korvuanjoella.

Eikä kannata unohtaa kiertäviä rauhoitusalueita! Ensimmäiset niistä astuvat voimaan vuonna 2016–2018 ja seuraavat vuonna 2019–2021.

– Kiertävissä rauhoitusalueissa kalakan- ta saa toipua kalastuspaineelta ja vahvistua muutaman vuoden ajan. Koskista löytyy jälleen isoja kaloja, kun rauhoitusalue avataan kalastukselle, Laitala muistuttaa.

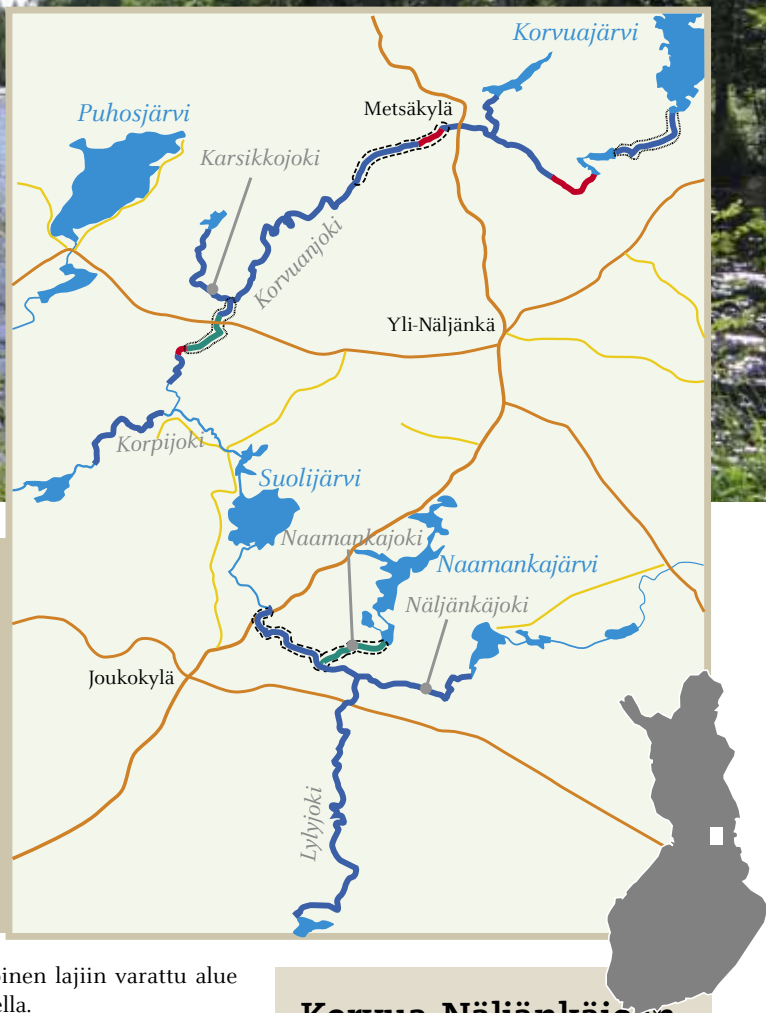
Viime kesän koekalastuksissa Korvuanjoelta saatiin uljaita harjuksia. Alamittaa päätettiin nostaa Korvuanjoella 40 senttiin harjuskannan turvaamiseksi. Lupa-alueen muilla joilla se on 35 senttiä.

– Alamitta on suurempi kuin kalastuskohdeilla keskimäärin Suomessa, mikä tarjoaa paremmat mahdollisuudet suurharjuksiin. Vastaavasti taimenen alamittaa päädyttiin nostamaan 50 senttiin koko lupa-alueella.

Yhtenäiset säännöt

Uudet kohteet ovat yhteislupa-alueita, ja ne on muodostettu yhteistyössä vesialueiden omistajien kanssa. Kalastus on helpompaa, kun säännöt ja luvat ovat kaikille samat.

Uudistukset toteutetaan Kainuu Kalastuksen Kärkikohteeksi ja Kehittyvien Kalavesien Kainuu 2012–2014 -hankkeiden avulla. Ensimmäinen saa rahoituksen Euroopan aluekehitysrahastolta, jälkimmäinen Euroopan maaseuturahastolta sekä molemmat Kainuun ELY-keskuksen kautta.

Korvua-Näljänkajoen yhteislupa-alue 5574

- Kuuluu Iijoen vesistöalueeseen
- Kalastuskausi 1.6.–31.10.
- Lupa-alueella seitsemän jokea, yhteensä 110 km
- Korpijoki on näistä suurin, sen kautta virtaavat muiden jokien vedet
- Viimeiset istutukset tehty 2008
- Joet kunnostettu 1990–2000
- Yli 60 koskea, joista pisimmät yli 2 km, lukuisa määrä pienempiä virtapaikkoja
- Keskeisin saalis kala on harjus, paikoin myös taimenen hyvät mahdollisuudet
- Hinnat 10 €/vrk, 25 €/vko, 50 €/kausi

Kalliojoen yhteislupa-alue 5575

- Kohteessa 27 kunnostettua koskea
- Vanhastaan Lentuan taimenen tärkein kotijoki, avataan 1.6.2013
- Hinnat 10,-/vrk, 25,-/vko, 50,-/kausi
- Luonnonkalakohde
- Koko reitin pudotuskorkeus (Viiksimö-Lentua) noin 40 m
- Koskia 4 km 40 km matkalla

Lue lisää kohteista **Eräluvat.fi**

ENNEN KALAN NARRAAMISTA!

Tutustu Korvua-
Näljänkäjoen ja Kalliojoen
yhteislupa-alueisiin
ja kalastussääntöihin
tarkemmin osoitteessa
Eräluvat.fi

Korvua-Näljänkäjoen alueella sijaitsevat joet

Korvuanjoki

- Keskivirtaama 7,1 m/s.
- Kalastettavaa koskialuetta noin 10 km, jossa on 50 koski- ja virtapaikkaa
- Lupa-alueen kirkasvetisin joki

Lylyjoki

- Pituus 20 km
- Keskivirtaama 5,4 m/s

Naamankajoki

- Pituus 4,5 km (lupa-alueella)
- Keskivirtaama 3,85 m/s
- Lupa-alueella 2 koskea
- Kalastus sallittu ainoastaan perhokalastusvälinein

Karsikkojoki

- Välijoen ohella pienimpiä jokia alueella
- Ei koski- ja virtapaikkoja

Näljänkäjoki

- Pituus 16 km (lupa-alueella)
- Keskivirtaama 14,2 m/s (alaosa), 9,8 m/s (yläosa)

Välijoki

- Puromainen jokikohde, Karsikkojoen ohella pienimpiä jokia alueella
- Vähänlaisesti koskialuetta

Korpjoki

- Pituus 7 km (lupa-alueella)
- Alueen suurin joki

Kiertävät rauhoitusalueet:

Korvuanjärvi-Vääräjärv ja Karsikkojokisuu-
Mustarinnan rauhoitusalue vuosina 2016–
2018, Lahnasenkoski-Kirveskoski ja Naaman-
kajoki-Kiehtäjänkajoki vuosina 2019–2021.

Virkistys- kalastuslupa

Virkistyskalastusluvat ovat joko kolmen tunnin, vuorokauden tai viikon lupia.

Luvan hinnat vaihtelevat kohteittain. Hinnat löydät osoitteesta www.eraluvat.fi ja kohteen infotaulusta.

Alennettuja hintoja

- Alle 18-vuotias: lupa puoleen hintaan (nuorisolupa).
- Alle 15-vuotias: voi kalastaa huoltajan luvalla samaan saalisikiintiöön.
- Perhelupa: hinta kaksinkertainen, saalisikiintiö kaksinkertainen.
- Seuruelupa: hinta –10 %, henkilömäärä vähintään 10.

Kohdekohtaiset lupaehdot, rajoitukset ja aluekuvaukset netistä www.eraluvat.fi.

Myynti

Kännykkälupa 24 h

Aikuisten lupanumerot:

0600 55 1639 – 3 tunnin lupa
0600 55 1640 – 1 vrk:n lupa
0600 55 1641 – viikkolupa

Alle 18-vuotiaiden lupanumerot:

0600 55 1642 – 3 tunnin lupa
0600 55 1643 – 1 vrk:n lupa
0600 55 1644 – viikkolupa

Kaikkiin kohteisiin ei myydä kännykkälupia (sivu 27). Puhelun aikana näppäillään kohteen nelinumeroinen tunnus (sivu 27), viikkoluvassa myös aloituspäivä. Tarkista, minkä pituiset luvat eri kohteilla on käytössä netistä www.eraluvat.fi tai kohteen infotaulusta.

Puhelinpalvelu 020 69 2424

Arkisin 8–16

Eräluvat.fi 24 h

Toimipisteistä

Kalastuslupan voi ostaa useista Metsähallituksen asiakaspalvelupisteistä (sivu 35) ja alueen yrityksistä. Myyjät näkyvät sivustolla www.eraluvat.fi

Viehelupa

Virkistyskalastuskohteiden lisäksi Metsähallituksella on runsaasti muita vesiä, joista löytyy monipuolisia joki- ja järvi-kohteita niin ahvenen, hauen kuin lohikalojenkin tavoitteluun. Näille vesille pääset kalastamaan Metsähallituksen valtakunnallisella vieheluvalla.

Vieheluvan lupa-alueena on koko maan Metsähallituksen vesialueet paitsi Inarin, Enontekiön ja Utsjoen kunnat. Viehelupa ei myöskään oikeuta kalastamaan virkistyskalastuskohteilla.

VIEHELUPA SEURUEELLE

Viehelupa seurueelle voidaan myöntää kalapaikkakohtaisena erikseen nimettyyn veteen vähintään 10 henkilön seurueelle. Seurueluvan hinta on 4 €/hlö/viikko.

Lue lisää www.eraluvat.fi

Metsähallituksen merkittävimmät viehekalastuskohteet kartalla www.retkikartta.fi

Hinta

- Viikkolupa 20 euroa
- Vuosilupa 40 euroa

Myynti

Kännykkälupa 24 h

Luvan saa automaattinumeroista, jotka ovat samoja koko maassa. Lupa tulee soiton jälkeen tekstiviestillä. Palvelu ei aina toimi prepaid-liittymistä.

Luvan kesto	Numero	Hinta
Viikkolupa	0600 55 1604	19,95 €
Vuosilupa	0600 55 1605	40,31 €

Soitto pyydetään vahvistamaan #-merkillä. Nuorten viehelupanumerot sivulla 31!

Puhelinpalvelu 020 69 2424

Arkisin 8–16

Eräluvat.fi 24 h

Asiakaspalvelupisteet

Katso sivu 35!

Lisäksi lupia myyvät useat yksityiset myyjät, jotka löytyvät netistä www.eraluvat.fi.

Kalassa karhun jäljillä

Nelosen uutisten uutistuottaja **Jukka Happonen** työskentelee uutismaailman hektisessä sykkeessä. Sieltä mies vetäytyy vuosittain yhdeksäksi viikoksi perhokalastamaan. Ensisijaisesti kalastus Käsivarren Lapissa on Happoselle tärkeää.

– Se on mulle ainoa keino pitää itseni työkyntoisena, Happonen toteaa.

Vaikka innokkaalla kalamiehellä riittäisi kerrottavaa kalansaaliistaan, mieleenpainuvuin muisto ei olekaan vastaan pyristelevästä jalokalasta.

– Vuosituhannen alussa marssimme ystävänä kanssa saksalaisten vanhaa huoltotietä pitkin kohti Ruossakeroa, josta oli tarkoitus jatkaa Isokurkkionkoskelle kalastamaan. Pällemme iski pirunmoinen ukkosmyrsky, ja oli pakko päästä teltan suojiin, ettemme kastuisi.

Miehet odottelivat teltassa kaksi kolme tuntia. Kun ukkonen laantui, he jatkoivat marssia ukkossateen piiskaamalla tiellä.

– Havaitimme tuoreet poron jäljet, joista näki, että poro raahasi jalkaansa. Perässä kulkivat pirun isot karhun jäljet.

Miehet jatkoivat matkaa, aivan kuin olivat suunnitelleet. Jonkin aikaa jäljet kulkivat tienpohjaa pitkin. Sen jälkeen niistä huomasi, että eläimet olivat siirtyneet tieltä pusikoiden ja rakkakivikoiden suuntaan, eivätkä miehet lähteneet niitä seuraamaan. Selvää oli se, että ne olivat hyvin, hyvin tuoreet jäljet, koska ukkosmyrsky oli putsannut tien kaikista aiemmista jäljistä.

– Tämä tapahtuma oli mieleenpainuva sen takia, että noin lähellä varmuudella en ole ollut karhua koskaan.

Jottei kalajutuista aivan kokonaan jäätäisi ilman, samalle reissulle osui myös Happonen harjusennätys, 63-senttinen purje-evä.

Antti J. Leinonen

Jaakko ohjelmoi taimenpelin nettiin

Jos haluat tietää, miten taimen kasvaa ja elää, se onnistuu nyt helposti ja hauskaasti. Metsähallituksen suunnittelija Jaakko Muilu teki uusille Eräluvut.fi-sivuille sitä varten Oulangan taimen -pelin.

Pelaaja ohjaa taimenta. Tarkoitus on kasvattaa kala isoksi ja ohjata se kudulle. Peli

alkaa Kuusamon taimenjoista, joissa taimenenpoikasta ensin kasvatetaan. Sieltä peli etenee Venäjälle Pääjärvelle, jossa taimenen pitää edelleen syödä ja kasvaa sekä välttää kalastajien koukut.

Kun kala on tarpeeksi iso, se pitää ohjata kohti kutua ja synnyinjokeaan. Peli päättyy, kun pelaaja onnistuu saamaan järvitaimenen kutemaan. Samalla järvitaimenen elinkierro tulee tutuksi pelaamalla.

<http://www.eraluvut.fi/erareppu/pelit-kilpailut/oulangan-taimen.html>

Nuorisoluvat

VIRKISTYSKALASTUSLUPA

Virkistyskalastuskohteilla alle 18-vuotiaat saavat luvan pääsääntöisesti puoleen hintaan. Useimpiin kalastuskohteisiin luvan saa helposti kännykällä.

VIEHELUPA

Alaikäisten koko maan kattava viehelupa maksaa viikoksi 5 euroa ja vuodeksi 15 euroa. Viehelupa on voimassa valtion vesillä pois lukien virkistyskalastusalueet ja Ylä-Lapin kunnat: Enontekiö, Inari ja Utsjoki.

Luvan saa kätevästi kännykällä. Lupa tulee soiton jälkeen tekstiviestillä.

VIKKOLUPA	0600 55 1606	4,97 €
VIKKOLUPA	0600 55 1607	15,07 €

Soitto pyydetään vahvistamaan #-merkillä.

Nuorisolupa on henkilökohtainen.

Pyydysluvut

MÖKKILÄISEN LUPA

Mökkiläisen kalastuslupa oikeuttaa kalastamaan pyydyslupa-alueella seisovilla pyydyksillä ja vieheillä (1 vapa/hlö). Mökkiläisen kalastuslupa saa ostamalla vähintään neljä pyydysmerkkiä hintaan 24 €.

MUUT PYYDYSLUVAT

Pyydyskalastus on kotitarvekalastusta ja muutamilla alueilla lisäksi myös erillisillä ammatikalastusluvalla tapahtuvaa verkko-, trooli-, nuotta- ja rysäkalastusta.

Hinnat

	Yksikkö	Hinta
Verkko, pituus 31 metriä	3	6 €
Katiska	1	2 €
Syöttikoukku, 30 kpl	3	6 €
Rysä, korkeus enint. 1,5 m	3	6 €
Pitkäsiima, 100 koukua	3	6 €

Pienin myytävä yksikkömäärä on 3 yksikköä. Pyydysmerkki = 3 yksikköä, jolla saa pitää pyynnissä esim. 1 verkkoa tai 3 katiskaa jne. Pyydykset on merkittävä pyydysmerkeillä.

Kotitarvenuottaukseen myydään myös lupia, kysy lisää eräsunnittelijoilta!

Myynti ja lisätiedot

Kohteet: www.eraluvut.fi

Puhelinpalvelu 020 69 2424

Metsähallituksen asiakaspalvelupisteet
Erilliset paikalliset luvanmyyntipaikat

ME HOIDAMME kalastusasioita valtion vesillä

Metsähallituksen erähenkilöstöön kuuluu 23 henkilöä, jotka vastaavat kalastusasioista. Apunaan heillä on joukko hanketyöntekijöitä, kausivalvoja tai yksityistä työvoimaa. Erävalvonnasta vastaavat erätarkastajat.

Yhteystiedot

Sähköpostit:
etunimi.sukunimi@metsa.fi

Puhelin: vaihde 0205 64100

Henkilökohtaiset numerot:
0205 64 + henkilökohtainen alanumero

Erälupien palvelunumero:
020 692 424

Eräluvut netistä ja muut tiedot eräasioista:
www.eräluvut.fi

Osan kalastusluvista voi ostaa kännykällä numeroista, jotka löytyvät sivuilta 24–33 tai osoitteesta www.eräluvut.fi

OHJAUSYKSIKKÖ

Jukka Bisi
erätalouspäälikkö
Ilmajoki
0205 64 6611

Kari Sarajärvi
vs. ylitarkastaja, kalastus ja kalavesien hoito
6/2013 saakka.
Taivalkoski
0205 64 7465

Mika Laakkonen
(perhevapaalla 6/2013 saakka)
ylitarkastaja, kalastus ja kalavesien hoito
Tikkurila
0205 64 7675

Aku Ahlholm
erikoissuunnittelija, Tuikin toimitus,
mediaviestintä
Oulu
0205 64 4660

Hannaleena Mäki-Petäys
erikoissuunnittelija, verkkoviestintä
Oulu
0205 64 6621

ETELÄ-SUOMI

Jarmo Väisänen
aluepäälikkö
Savonlinna
0205 64 5917

Eräsuunnittelijat

Mikko Malin
Itä-Suomi, rannikon kalastusasiat
Kotka 0205 64 4637

Olli Urpanen
Länsi-Suomi, Jyväskylä
0205 64 5056

Harri Piesanen
Jyväskylä
040 659 3493

POHJANMAA

Erkki Turtinen
aluepäälikkö
Oulu
0205 64 6616

Eräsuunnittelijat

Eero Hartikainen
(6/2013 saakka)
Koillismaan alue, Pudasjärvi
040 151 0620

Pasi Korhonen
Kainuu, Kajaani
0205 64 6066

Pirkko-Liisa Luhta
Iijoen ja Hossanjoen kalataloudelliset
uittovelvoitteet
Pohjanmaa, Pudasjärvi
0205 64 6542

Jaakko Hautanen
(30.6.2013 saakka)
Pohjanmaa, Vaasa
0205 64 6135

Kalaveden- ja riistanhoitajat

Terho Luomanen
Pohjanmaa, Haapajärvi
0205 64 6773

Matti Kela
Kainuu, Suomussalmi
0205 64 6482

Hanketyöntekijät

Eero Moilanen
Raakku-hanke, Pudasjärvi
040 531 4969

Raisa Nikula
Oulangan taimen -hanke, Kuusamo
040 715 2959

Heikki Laitala
Kainuun kalahankkeet, Kajaani
040 160 7925

LAPPI

Pirjo Ilvesviita
aluepäälikkö
Rovaniemi
0205 64 7123

Eräsuunnittelijat

Tapani Partanen
Rovaniemi
0205 64 7693

Jyrki Satta
Itä-Lappi, Rovaniemi
0205 64 7428

Jarmo Huhtamella
Ylä-Lappi, Ivalo
0205 64 7717

Markku Seppänen
Ylä-Lappi, Ivalo
0205 64 7710

LUPAMYYNТИ

Lupamyynjät vastaavat numerossa
020 69 2424 arkisin 8–16.

Ulla Filen
suunnittelija, lupa-asiat
Kemijärvi

Ritva Aho
suunnittelija, lupamyyniti
Haapajärvi

Ritva Juntunen
suunnittelija, lupamyyniti
Suomussalmi

Kalastuslupia myyvät keskukset:

Haltia, Espoo

Nuuskiontie 84, 040 163 6200

Hautajärven luontotalo, Salla

Hautajärventie 414, 0205 64 6870

Hossan luontokeskus, Suomussalmi

Jatkonsalmentie 6, 0205 64 6041

Ivalon palvelupiste

Ivalontie 10, 0205 64 7701

Karhuntassu, Kuusamo

Torangintaival 2, 0205 64 6804

Kellokas, Äkäslompolo

Tunturintie 54, 0205 64 7039

Kiehin, Saariselkä

Kelotie 1 / Siula-talo, 0205 64 7200

Kilpisjärven luontotalo

Käsivarrentie 14145, 0205 64 7990

Koilliskairan luontokeskus, Sodankylä

Tankavaarantie 11 B, 0205 64 7251

Korvatunturin opastuskeskus, Savukoski

Samperintie 32, 0205 64 7556

Luontokeskus Seitsemisen, Ylöjärvi

Seitsemisentie 110, 0205 64 5270

Naava, Pelkosenniemi

Luontotie 1, 0205 64 7302

Oulangan luontokeskus, Kuusamo

Liikasenvaarentie 132, 0205 64 6850

Pallastunturin luontokeskus, Muonio

Pallastunturintie 557, 0205 64 7930

Petola, Kuhmo

Lenttiarantie 342, 0205 64 6380

Pilke, Rovaniemi

Ounasjoentie 6, 0205 64 7820

Siida, Inari

Inarintie 46, 0205 64 7740

Syötteen luontokeskus, Pudasjärvi

Erätie 1, 0205 64 6550

Teijon luontokeskus, Salo

Matildanjärventie 84, 0205 64 4700

Tunturi-Lapin luontokeskus, Enontekiö

Peuratie 15, 0205 64 7950

Erätarkastajat

Metsähallituksella on 11 erätarkastajaa, jotka valvovat metsästystä, kalastusta ja maastoliikennettä yhdessä mm. poliisin ja rajavartioiden kanssa. Erätarkastajilla on poliisiin verrattavat valtuudet ja suurin osa heistä onkin koulutukseltaan poliiseja.

Jari Liimatainen
0400 392 726
Ylä-Lappi

Heikki Säkkinen
040 833 1656
Itä-Lappi

Mika Seurujärvi
040 771 4692
Länsi-Lappi

Vesa Ihalempiä
040 701 5136
Etelä-Lappi
Ihalempiä aloitti Metsähallituksen erätarkastajana 3.12.2012.

Pertti Kurtti
0400 385 611
Koillismaa

Seppo Toikkanen
040 178 9632
Koillismaa ja Kainuu

Markus Aho
040 158 8820
Pohjanmaa

Jaakko Saaristo
0400 372 544
Itä-Suomi, Pohjois-Karjala

Jyrki Turpeinen
0400 950 482
Itä-Suomi

Timo Rasku
0400 374 716
Etelä- ja Länsi-Suomi

Tommi Suonpää
040 186 2001
Etelä-Suomi

Toimitukselta

Takaisin luontoon

Olin puraista sitä heti niskasta. Vesi herahti kielelle jo ajatukselta, sillä kaverini mukaan taimen on parhaimmillaan juuri vedestä nostettuna.

Laskin kalan kuitenkin takaisin veteen, minkä tunnustan tässä julkisesti. Se on ankara riski, sillä monen lukijan sappi alkaa välittömästi kiehua, jos joku päästää saaliinsa menemään. Jokivarressa rikoksesta voi joutua turpakäräjille.

No, olimme kuitenkin Coloradojoella, eikä olisi saanut kalaa pilaantumatta majapaikkaan, eikä se edes ollut suomalaisin silmin kuin hädin tuskin mittainen.

Kalastuksen tarkoitus on saada kalaa, eikä pelkästään nauttia raittiista ilmasta ja ihanasta luonnosta, kuten usein pyhästi valehdellaan. Kannattaako kala silti aina tappaa?

Otetaanpa kulinaristinen anekdootti. Poikaseina kalastimme koko yön tonkopuroa. Se on sama asia kuin tammukkapuro, mutta koillismaalaisittain ilmaistuna. Tuli tonkoja mutta yhdestä puutaasta myös lihava hauki. Kaikki kalat päätyivät luonnollisesti tikun nokkaan nuotiolle.

Kysyin kavereilta, mikä suussani on vialla, kun tuore hauki maistuu parhaalle. He olivat tietysti hiljaa, mutta minä aloin uskoa, että hauki on kala.

Tässä lehdessä kerrotaan paljon harvinaistuvasta järvitaimenesta. Se on ihan hyvän makuisista, mutta en tiedä, raskinko enää koskaan tappaa luonnontaimenta syödäkseeni.

Koska en ole sielultani kalojen vapauttelija, pyydän sitten muita lajeja: harria, ahventa, kuhaa, jopa haukea ja mitä niitä nyt onkaan.

Ehkä näen vielä sen päivän, jolloin taimen voi paksusti. Sen kunniaksi puraisen sitä sitten niskasta.

Aku Ahlholm

Tuikin päätoimittaja
aku.ahlholm@metsa.fi

KIITOS KALASTAJAT!

Viime vuonna jätitte 1 685 saalispalautetta. Niiden perusteella olemme jälleen hoitaneet kalavesiä ja suunnitelleet kalastusta. Palautteenne auttaa työtämme!

Jätäthän jälleen palautteesi osoitteessa www.tuikki.fi

Terveisin: Erähenkilöstö

METSÄHALLITUS